

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Dörgicse Község Önkormányzata

(2023-2028)

Tartalom

<u>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</u>	4
<u>Bevezetés</u>	4
<u>A település bemutatása</u>	4
<u>Értékeink, küldetésünk</u>	12
<u>Célok</u>	14
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	16
1. <u>Jogszabályi háttér bemutatása</u>	16
2. <u>Stratégiai környezet bemutatása</u>	16
3. <u>A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	24
4. <u>A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	44
5. <u>A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	63
6. <u>Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</u>	72
7. <u>A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	79
8. <u>Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	84
9. <u>A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	85
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	86
1. <u>A HEP IT részletei</u>	86
<u>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</u>	86
<u>Jövőképünk</u>	86
2. <u>Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	88
3. <u>Megvalósítás</u>	90
<u>3.1 A megvalósítás előkészítése</u>	90
<u>3.2 A megvalósítás folyamata</u>	90
<u>3.3 Monitoring és visszacsatolás</u>	93
<u>3.4 Nyilvánosság</u>	93
<u>3.6 Érvényesülés, módosítás</u>	95
4. <u>Elfogadás módja és dátuma</u>	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Dörgicse Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Balatonfüredi Kistérség

Az Észak-Baltoni Kistérség Veszprém megye déli-dél keleti részén terül el, a Balaton parton a 71-es út mentén Paloznaktól Balatonszepezdig, a part felett húzódó felvidéki területen pedig Dörgicsetől Monoszlóig, 21 település tartozik hozzá. A kistérség területe földrajzi szempontból változatos képet mutat, a parthoz közel találunk sík területeket is, de Tihany félszigete magasan kiemelkedik a tó síkjából. A parttól távolodva szolidabb és meredekebb dombok és völgyek tarkítják a tájat. A terület része a Nivegy-völgy, amely nyitott a Balaton felé és a Pécselyi medence, melyet viszont a tó elől lezárnak a dombok. A Koloska-patak völgye szorosként kapcsolja össze a Balatonfelvidéket a tóparttal, Csopak határában helyezkedik el. A kistérség kiterjedt erdőket és réteket nevel, valamint szőlőhegyeket, amelyek a helyi lakosok számára az élet szerves részét képezik, fogalomként vannak jelen, mint táji elem és turisztikai vonzerő egyaránt.

A változatos természeti táj miatt a kiránduló turizmus sok rejtőző értéket fedezhet fel, mint például a nagyszámú forrás és patak (pl. óbudavári Mosó-forrás, a szentjakabfai Árva-kút, a pécselyi Zádorkút, a vászolyi Nagy-forrás, Csopaki-Séd, az Arácsi-patak, a Séd, a Tavi-Séd és az Örvényesi-Séd, külön említve a tihanyi félsziget Belső és Külső tavát). A Balaton közelségéből adódóan a víznek a térségben nagy jelentősége és hagyománya is van. Minden település mondhat magáénak valamilyen történelmi vagy népi emléket: egy várromot, templomot vagy templomromot, kúriát, barokk stílusú és korú parasztházat, keresztet, malmot. Balatonfüred külön kiemelkedő jelentőséggel bír, hiszen a környék szellemi, kulturális és turisztikai központja volt, és ma is az. Ez a szellemiség az épületeire, a történelmi hagyományaira is utal.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A térség gazdaságilag meghatározó része a turizmus. A lakosság nagyobb része valamilyen módon kapcsolódik a vendégfogadáshoz, hasonlóan a bortermeléshez, akár közvetlenül - szolgáltatóként-, akár közvetve, valamilyen módon kapcsolódva a turizmust kiszolgáló intézményekhez. A munkaerő képzésében is tapasztalható a két meghatározó gazdasági ág jelenléte, hiszen Balatonfüreden a mezőgazdaság a vezető oktatási téma (Széchenyi Szakképző Iskola), Zánkán a Gyermek- és Ifjúsági Centrumban pedig az idegenforgalom.

A térséget a várostól eltekintve, Tihany kivételével kisebb települések alkotják, 13 község kevesebb, mint 500 lakost számlál. Az itt lakók körében nehézséget jelent az idős populáció növekedése, a kevés születendő gyermek, és az elvándorló fiatalság. A helyben született lakosok mellett sok az üdültulajdonos, vagy a betelepülő, az ún. bebíró. A többségük jól szituált, középkorú, aki szívesen tesz a választott falujáért, de a Covid-járvány óta, egyre gyakoribbak a home office-ban dolgozó, kisgyerekes családok is, akik az évnek egyre nagyobb részét töltik a Balatonnál.

A térség már elindult egy fejlődési úton, melynek célja az eddig elfogadott és alkalmazott módszerű passzív vendégvárás formájának felszámolása. A lakosok kedves, vendégszerető emberek, akik tudják, hogy ma már minőségi szolgáltatást kell kínálni, és egy-egy attrakcióval érdemes kedveskedni a turistáknak. Ezért indultak és ma is folytatódnak a fejlesztések az egész térségben, és ezzel együtt egyre jobban fókuszba kerül a négyévszakos turizmus elérése.

Dörgicse bemutatása

A község 4 km-re helyezkedik el a Balatontól (Balatonakali) a Dörgicsei medencében. Bel- és külterületének nagyobbik része a Balaton-felvidéki Nemzeti Park területéhez tartozik. A település megőrizte építészeti hagyományait, ápolja műemlékeit, óvja természeti értékeit. A települést három hegy a Becce-, a Szent Balázs- és a Halom-hegy zárják közre, ezekről páratlan kilátás nyílik a Balatonra és a völgyben fekvő településre. A tó közelsége, a medence klímája mindig is jó lehetőséget adott az emberek letelepedésére. Régészeti kutatások bebizonyították, hogy már az őskorban is megjelent az ember ezen a területen. A későbbi időkből (újkőkor, réz és bronzkor) szintén egyre több lelet bizonyítja, hogy a megtelepedésre kiváló körülményeket biztosított a környezet. A következő telepések közel kétezer éve a rómaiak voltak, akik 3-4 évszázadon át éltek itt. Ezt temetkezési helyeik, vízelvezető rendszer részei és egyéb építészeti maradványok, használati eszközök maradványai bizonyítják. Ettől az időtől folyik a területen a szőlőtermesztés és a borászat. Írásos dokumentummal bizonyítják, hogy az itt termelt bor római területen is kedvelt volt.

Néhány évszázad múlva a magyarok is letelepedtek itt. Az elmúlt években honfoglalás kori temető nyomaira bukkantak, árpád kori temető pedig több helyen is fellelhető. A középkorban már jelentős település volt Dörgicse. A jelenlegi közigazgatási területen 3 település volt Dergiche néven: a mai Kisdörgicse: Kisfaluddörgicse, Szentmiklósdörgicse, Felsődörgicse: Szentpéterdörgicse, Feldergicse, Alsódörgicse: Boldogasszonydörgicse, Füreddörgicse, de ide tartozott Okulidörgicse, ma Balatonakali és Ságdörgicse, Ságpuszta is. Minden településen épült kőtemplom, a felsődörgicsei a XI. században. Egyes összeírásokban már 1082-ben is szerepel a falu neve, mely a falu címerében is megjelenik. A különböző nemesi és egyházi tulajdonosok, birtokosok alatt fejlett településsé vált.

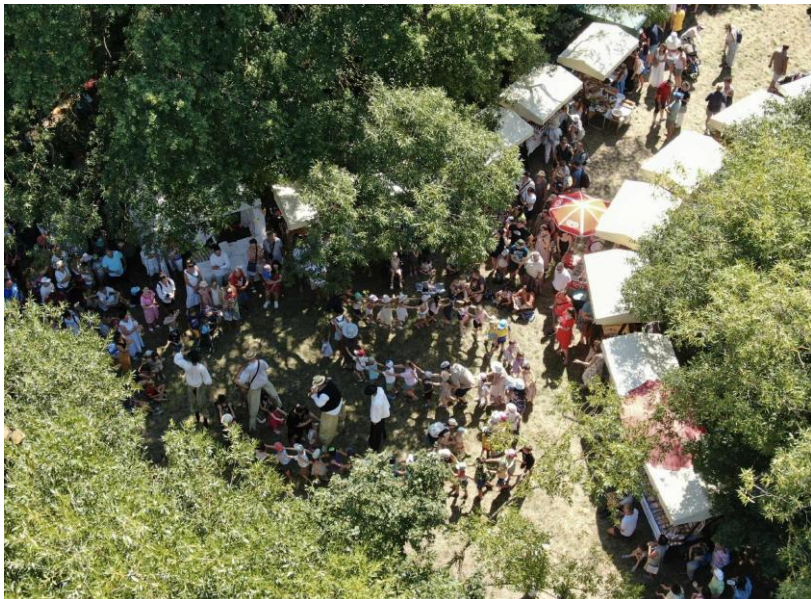
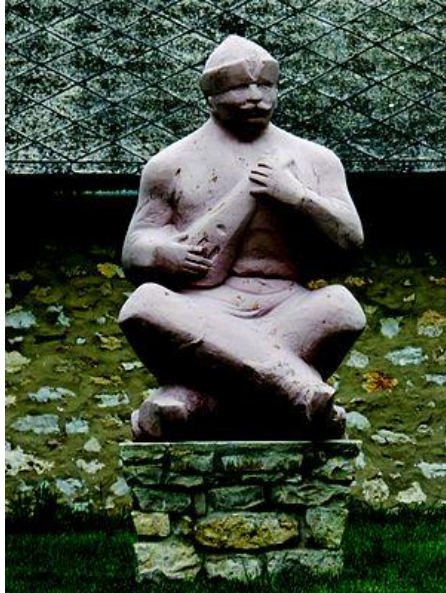
A török támadás után a falu elnéptelenedett, de a 17-18. században újra erőre kapott. 1900 körül a mai területen kb. 1000 ember élt, főleg halászatból és mezőgazdaságból.

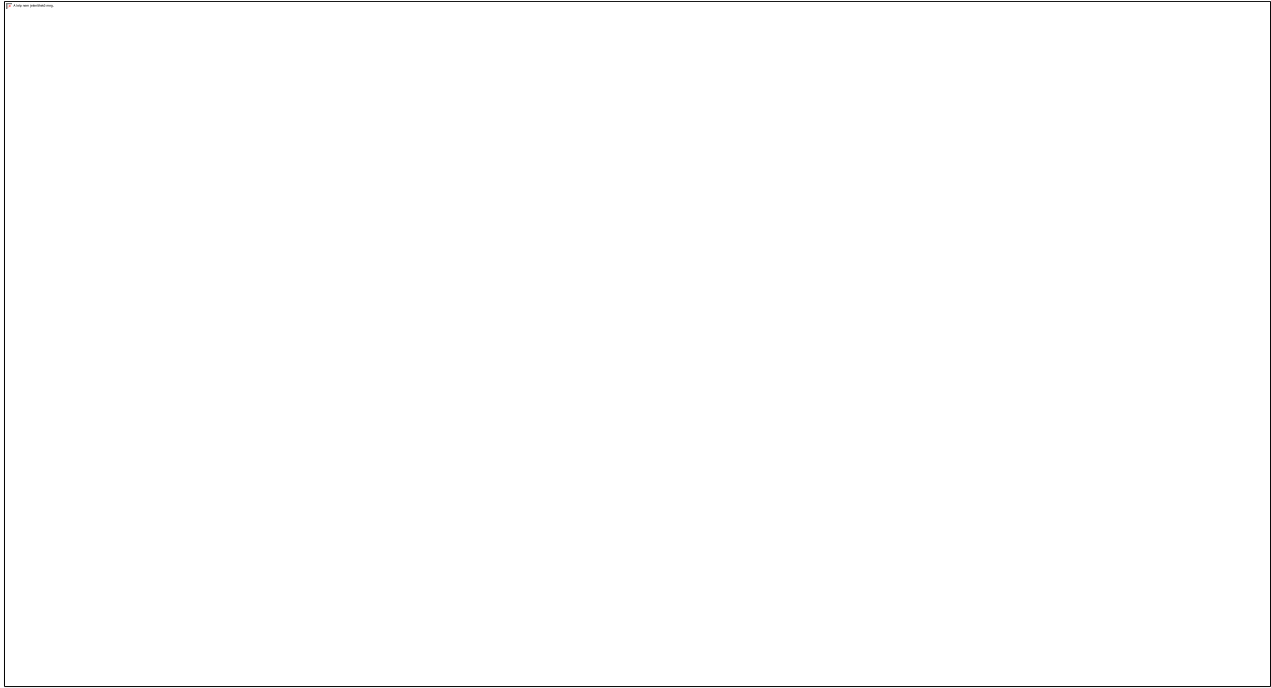
A háború után, az 1950-es évektől kezdve a rossz településpolitika miatt a lakosságszám egyre csökkent. Először Alsó- és Felsődörgicse egyesült, majd a 1,5 km-re levő Kisdörgicse is Dörgicse néven egy közigazgatás alá került. Megszűntek az iskolák, munkalehetőségek, elkezdődött az elvándorlás. A rendszerváltáskor már csak 300 fő az állandó lakosság.

Újabb fejlődés ettől az időtől jellemzi községünket. Kiépült a víz, csatornahálózat, vezetékes gáz, kábel tv, játszóterek, teleház, falugondnoki szolgálat, az utakat leaszfaltozták, gondozott a település. De a falvakra jellemző nehézségek, megélhetés, fiatalok helyben maradása itt is nehéz. Dörgicse ma is híres borairól (Dörgicsei olaszrizling), templomromjairól, falusi turizmusa az utóbbi években egyre jobban fejlődik. Az idegenforgalmat segítik az egész évben megrendezésre kerülő kulturális rendezvények, a vendéglátás magánházaknál, borospincéknél (Lakatos pince, Aranysörte, Téged vártalak, Mandulavirág, Macskalépcsős vendégházak stb.), vendéglátóhelyeknél (Lelkem étterem, Megálló büfé, Erika kávézó, Pajta vendéglő). A falu vendéglátóhelyeiből egyre több igyekszik a nyári időszakon kívül is üzemelni, ezzel is elősegítve a „négyévszakos Balaton” turizmus koncepcióját. A falu szolgáltatói a helyi önkormányzattal karöltve egy egyesített turisztikai térképet adtak ki, melyen összegezve szerepelnek a helyi vendéglátóhelyek, vendégházak és turisztikai látványosságok, történelmi örökségek.

A településen február és december között rendszeresen megrendezésre kerülnek a termelői piaci napok, melyeket a Dörgicséért Közalapítvány szervez.

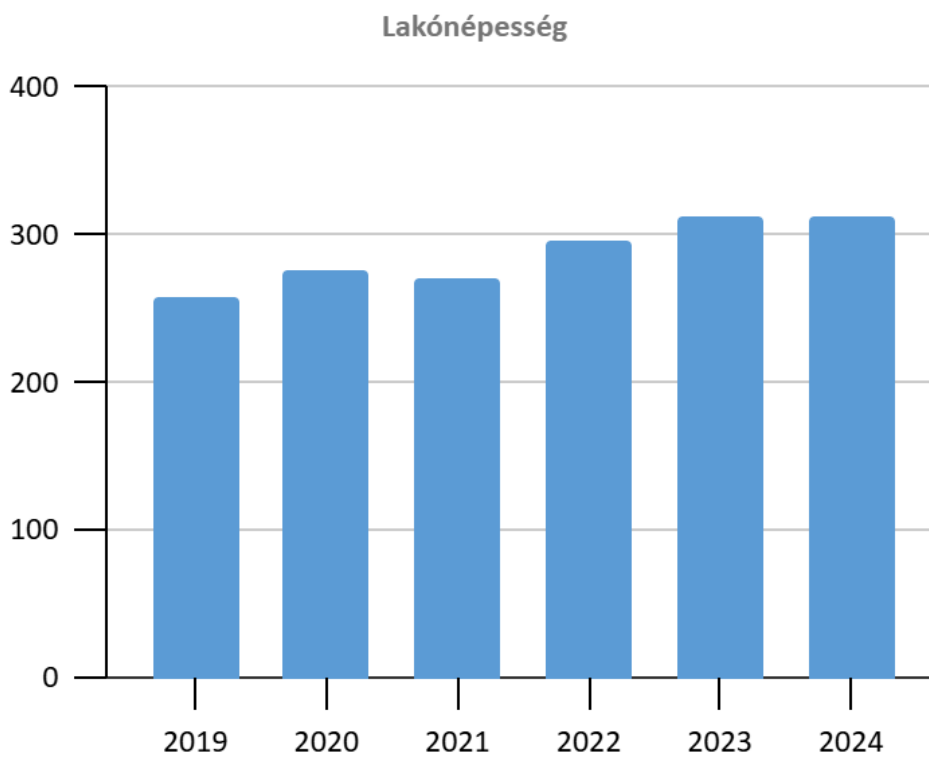

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	257	bázis év
2020	276	107,39%
2021	270	97,83%
2022	295	109,26%
2023	313	106,10%
2024	312	99,68%

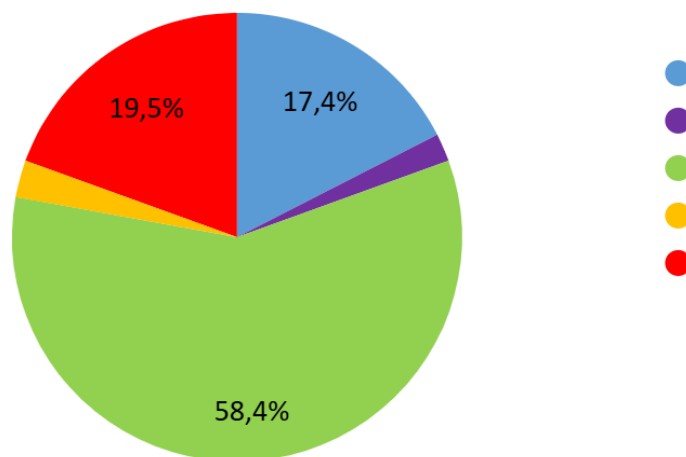
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

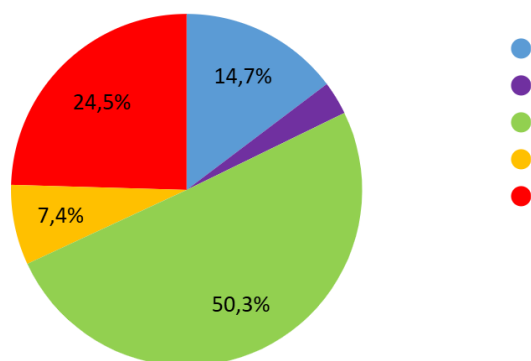
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	149	163	312	47,76%	52,24%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,88%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	26	24	50	8,33%	7,69%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	5	8	0,96%	1,60%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	87	82	169	27,88%	26,28%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	4	12	16	1,28%	3,85%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	29	40	69	9,29%	12,82%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

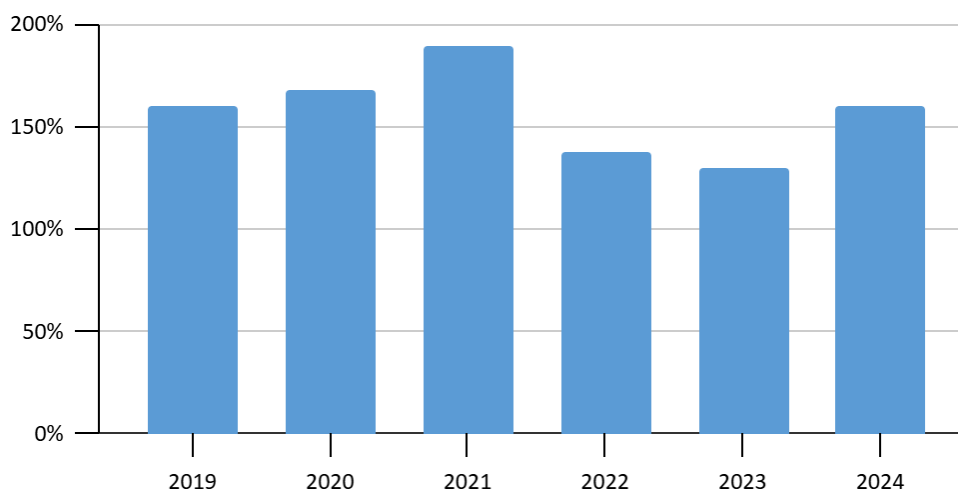

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	64	40	160,00%
2020	67	40	167,50%
2021	68	36	188,89%
2022	69	50	138,00%
2023	70	54	129,63%
2024	72	45	160,00%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Öregedési index (%)

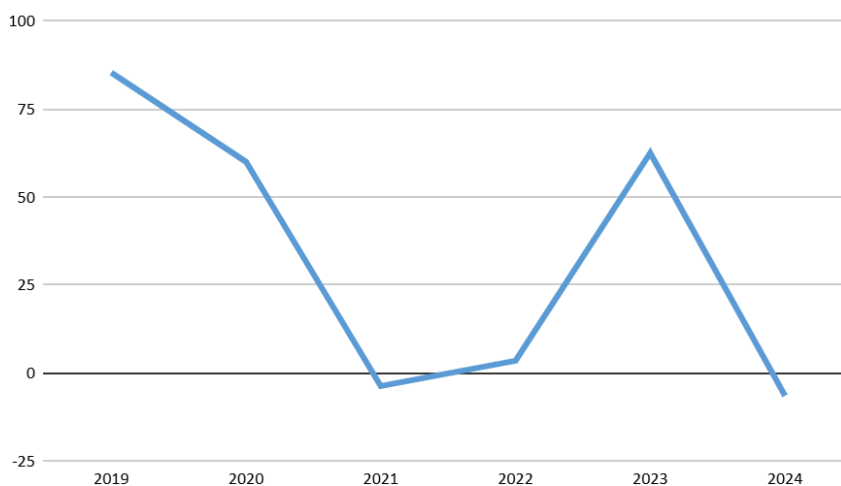

Az öregedési index megmutatja, hogy a településen öregedő a népességszerkezet. Mivel az öregedési index 150% fölött van, így a településen az idősek vannak túlsúlyban, kiemelkedő a 2021. év indexe, ezután a 2022-23-as években enyhülés észlelhető, majd 2024-re visszaáll a magas életkor. Az esélyegyenlőség szempontjából azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az idősek, főleg a nehéz helyzetben lévő egyedülálló idős emberek fokozott segítésére van és lesz szükség a jövőben.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	85,37
2020	60,04
2021	-3,66
2022	3,54
2023	62,50
2024	-6,40
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

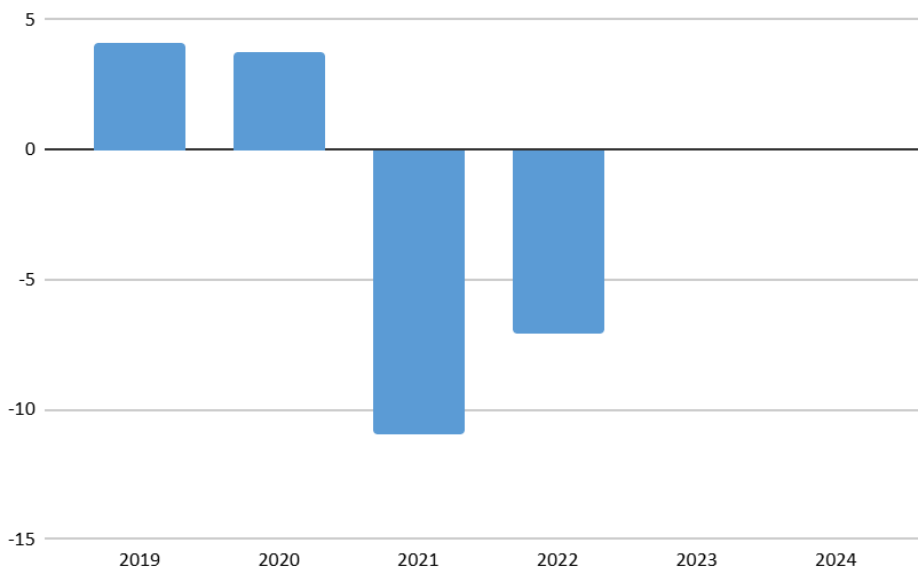
Sajnos a kistérség egészére jellemző, hogy a halálozások száma meghaladja a születések számát, ami természetes fogyáshoz vezet, de ezt kiküszöböli a vándorlási különbözet. Az utóbbi 5 év alatt intenzív váltakozások figyelhetők meg a népesség vándorlását illetően. Ez a település dinamikus turisztikai fejlődésének és természeti adottságainak köszönhető, mely a Balaton-felvidéki településekre jellemző, illetve a koronavírus-járvány idején tapasztalható megnövekedett vidékre költözési kedv is emelte a beköltözők számát. 2021-től enyhe elvándorlás tapasztalható, ez 2022-ben kompenzálódik, 2023-ban jelentősen emelkedik és 2024-ben (a korábbi 2020-21-es dinamikához hasonlóan) újra elvándorlás látható.

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	4,07
2020	3,75
2021	-10,99
2022	-7,08
2023	0,00
2024	0,00
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő)

A település demográfiai összetételére kedvezőtlenül hat, hogy a fiatalok aránya az egész térségben alacsonyabb, mint az idős népesség aránya. A község természetes szaporodási egyenlege a 2019-2020. években pozitív előjelű lett, tehát az élve születések száma megemelkedett. Ezután a 2021-2022-es évektől újra a kevesebb születés figyelhető meg. Az élve születések száma alacsonyabb, mint az elhalálozások száma, vagyis a településen még mindig nagyobb arányban élnek idősek. Az idős népesség növekvő aránya az idősellátás, a szociális ellátás területén jelentős feladat elé állítja a település önkormányzatát.

Értékeink, küldetésünk

Magyarország Alaptörvényének, a Szabadság és felelősség fejezete II. cikkében foglaltak szerint:
 „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Magyarország Alaptörvényének, a Szabadság és felelősség fejezete XV. cikkében foglaltak szerint:

„(1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

(3) A nők és a férfiak egyenjogúak.

(4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.

(5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

Dörgicse Község Önkormányzat azonosulva Magyarország Alaptörvényével, valamint az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben megfogalmazottakat kiemelten szem előtt tartva törekszik arra, hogy a község minden állampolgárai számára, különös tekintettel a hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra, elősegítse az egyenlő bánásmód követelményeinek érvényesítését. A helyi esélyegyenlőségi programjában

megfogalmazza szándékát arra vonatkozóan, hogy egyenlő esélyt biztosítson a szolgáltatásokhoz való hozzáféréshez és megelőzze a hátrányos megkülönböztetést.

Dörgicse Község Önkormányzat törekszik előmozdítani, hogy a településen megvalósuljon a mélyszegénységben élők, nők, gyermekek, idősek, és fogyatékkal élők esélyegyenlősége. Valamennyi önkormányzati tevékenységet átjárja a cél, hogy egy összetartó, szolidáris és hátrányos megkülönböztetéstől mentes helyi közösséget erősítsen. Továbbá fontosnak tartja a település működtetése és fejlesztése mellett a lakosok emberi értékeinek, méltóságának, egyediségének megerősítését.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Humán és anyagi forrásainak mozgósítása mellett, helyzetfeltárását és elemzést végez, intézkedési terveket készít és keresi a pályázati lehetőségeket a megvalósításhoz.

Küldetése, egy olyan település kialakítása és fenntartása, melyben folyamatosan fókuszálva az egyes célcsoportok helyzetére és problémáira, a közszolgáltatások egyenlő eséllyel elérhetőek. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a község lakosságának ilyen irányú szolidaritását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Dörgicse település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmosítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Dörgicse Község Helyi Építési Szabályzatának és Szabályozási Tervének megállapításáról szóló rendeletét 2003. évben alkotta meg és fogadta el a Képviselő - testület. Az előírások hatálya kiterjed Dörgicse Község Közigazgatási területére. A község területén területet használni, telket alakítani, építményt, épületegyüttest építeni, alakítani, bővíteni, helyreállítani és lebontani e rendelet rendelkezéseinek megfelelően lehet. A jelenleg hatályos településrendezési tervet az Önkormányzat Képviselő - testülete 4/2017. (IV.3.) rendelettel módosította, új településrendezési terv módosítása jelenleg is folyamatban van, annak elfogadásra 2022. év végére várható.

Dörgicse Község Önkormányzatának képviselő-testülete 132/2017. (XII. 18.) számú határozatával elfogadta Dörgicse község Településképi Arculati Kézikönyvét.

A településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. Törvény új jogintézményt vezetett be a magyarországi települések építészeti, településképi védelmének biztosítása érdekében, mellyel közös életterünk, Dörgicse település, építészeti értékei védelmének új korszaka kezdődhet el. Felvállalva és elindítva ezt a nagyszerű folyamatot, készült el településünk Arculati Kézikönyve, mely községünk esztétikus lakókörnyezetének jövőbeli kialakítása, illetve védelme érdekében lehetőséget teremt, a jellegzetes települési építészeti karakterjegyek meghatározására és széles körű társadalmasítására. A településképi védelme a település vagy településrész jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculatának és szerkezetének - az építészeti, táji érték és az örökségvédelem figyelembevételével történő - megőrzését vagy kialakítását jelenti. A kézikönyv a - település természeti és épített környezete által meghatározott - településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. Igyekszik feltárni és ismertetni a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és azok értékeit, mind ezek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására.

Az önkormányzat feladatellátása, ezzel együtt a finanszírozási rendszer 2013. évtől átalakult. A korábban önkormányzatok által ellátott feladatok egy része az államhoz került. Ezzel együtt a feladatellátást szolgáló, eddig az önkormányzatoknak átengedett források nagyobb része is átirányításra került a központi költségvetésbe. Az önkormányzatoknál maradó feladatok nagyobb részét a "klasszikus" értelemben vett önkormányzati feladatok teszik. Ezen helyi közügyek ellátását 2013. évtől egy - az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő - általános jellegű támogatás biztosítja. Ennek figyelembevételével készült el az önkormányzati költségvetési koncepció.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Dörgicse Község Önkormányzata tagja a Balatonfüredi Kistérség Többcélú Társulásnak.

A Társulás teljes egészében lefedi a 2003-ban létrehozott Balatonfüredi KSH kistérséget, és a 2000-ben létrehozott Balaton Kiemelt Üdülőkörzet egyik fontos északi egysége.

A térséghez tartozó települések a Balaton partján és a Balaton-felvidéken helyezkednek el. A kistérség területe 320 km².

A Balaton-felvidék domborzati viszonyaira a hegységi, dombsági és síksági domborzattípusok is jellemzőek.

A térségen belül alkörzeteket határolhatunk le, melyek társadalmi, gazdasági, természeti szempontból összetartoznak. A határok, a településcsoportok nem minden esetben válnak el élesen egymástól, néhol egy-egy település két csoporthoz is sorolható. Ezek:

Balatonfüred város környéke: Aszófő, Balatonszőlős, Csopak, Lovas, Paloznak, Tihany

Partmenti tengely: Örvényes, Balatonudvari, Balatonakali, Zánka, Balatonszepezd

Balaton-felvidék: Pécsely, Vászoly, Dörgicse, Óbudavár, Balatoncsicsó, Szentantalfa, Szentjakabfa. Tagyon, Monoszló.

Gazdaság

Balatonfüreden és a kistérség településein, a kilencvenes években lezajlott gazdasági átalakulás hatására, jelentősen visszaesett az ipar és a mezőgazdaság szerepe. Iparon belül az építőipar szerepe nem csökkent nagyot. Az ipari tevékenység jelentős szereplője az 1994-ben alakult Termelés-Logistic Centrum Kft. a régi hajógyár területén. A feldolgozó ipari ágazatok közül kiemelkedik a szőlő feldolgozása és a borászat. E tevékenység nagy hagyománnyal rendelkezik.

A szolgáltatások szerepe jelentősen megnövekedett, ezen belül is meghatározó az idegenforgalomhoz kötődő szálláshely és vendéglátás.

A térség számos turisztikai vonzerővel rendelkezik:

- a Balaton miatt erős a vízparti turizmus, minden partmenti település rendelkezik stranddal
- az újonnan épült szállodák már wellness szolgáltatással is rendelkeznek
- az Állami Szívkórház bázisán növekszik az egészségturizmus jelentősége
- újfajta lehetőség a konferencia turizmus
- borutak kialakításával színvonalassá vált a borturizmus
- a kerékpárút hálózat kiépítésével erősödő szerepet kap a kerékpáros turizmus
- jelentős régészeti lelőhely, műemléki érték került feltárássra és bemutatásra

A térség regisztrált vállalkozásainak száma eléri az ötezret, de ezek 4/5-e egyéni vállalkozás.

A ténylegesen működő vállalkozások száma ennél lényegesen alacsonyabb, - a KSH 2013. évi adatai szerint - egyharmad.

Mezőgazdaság

A kistérségben a mezőgazdasági területek jellemzője az elaprózódottság, mely a gazdaságos művelést és ennek következményeként a megélhetést is megnehezíti. A jelenlegi földtulajdonosok száma több ezerre tehető és döntő hányaduk nem is az adott településen él.

Ez az 1990-es évek elején lezajlott „kárptólás” következtében alakult ki.

A megművelt hektárok nagysága 50% körüli, melybe az erdő és legelőterületek is beletartoznak. A terület 18%-a szántó, 10%-a szőlő és 1-2%-a gyümölcsös.

A feldolgozó ipari ágazatok közül kiemelkedik a szőlő feldolgozása és a borászat.

Ipar

A kistérség **jelentős ipari hagyományokkal** nem rendelkezik. Iparon belül az építőipar szerepe stagnáló. Az ipari tevékenység meghatározó szereplője az 1994.-ben alakult Termelés-Logistic Centrum Kft. a régi hajógyár területén. A feldolgozó ipari ágazatok közül kiemelkedik a szőlő feldolgozása és a borászat. E tevékenység nagy hagyománnyal rendelkezik.

Szolgáltatások

A kistérség **szolgáltató szektora egyre csökkenő** tendenciát mutat az évek során, de a Balatonon a csökkenés mértéke alacsonyabb, mint országosan.

A szolgáltató szektoron belül viszonylag magas színvonal jellemzi a kistérség turisztikai szolgáltatásait, ezen belül is a szálláshely és a vendéglátás a meghatározó. A kereskedelmi szálláshelyek férőszáma meghaladja 22 ezret, a magán szálláshelyek száma pedig a 15 ezret. A vendéglátóhelyek száma több mint 600. Az éttermek aránya az összes vendéglátó egységen belül viszonylag állandó, a cukrászdáké nő, az italüzleteké csökken.

Vállalkozási szerkezet

A vállalkozói szektor elmúlt években tapasztalható növekedése stagnál, a **vállalkozói aktivitás** elfogadható, ezer lakosra 240 vállalkozás jut.

A térségben működő vállalkozások nagy részének **csekély a munkahelyteremtő képessége**: a kistérségben döntően a 10 fő alatti létszámmal működő egyéni vállalkozások dominálnak.

A gyenge gazdasági teljesítmény okai többnyire a piaci és infrastrukturális környezet fejletlenségében és a vállalkozások alacsony versenyképességében keresendők.

A kistérség a befektetői lehetőségeket tekintve elég sajátos helyzetű. Teljes területével a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetében helyezkedik el, és területének jelentős része tartozik a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkhoz. Ennek következtében a „Balatoni törvény” és a Nemzeti Park szigorú előírásai a befektetők bizonyos köre részére nem teszi lehetővé a kistérségben való megtelepedést.

Munkaerő-piaci jellemzők

A **nyilvántartott álláskereső** arányának és számának változása éven belül – tekintettel az idegenforgalom szezonális jellegére - eltérő. A kistérségben foglalkoztatottak közel fele a kistérségen belüli ingázással talál magának munkahelyet, míg jelentős arányt képviselnek a kistérségen kívüli ingázók.

A foglalkoztatottság erősen szezonális jellegű a rövid nyári turisztikai idény miatt. A balatonfüredi kistérségben rendkívül erős a szezonális ingadozás.

A foglalkoztatásban a turizmus változatlanul meghatározó szerepet tölt be. A szezonban az idegenforgalomhoz, kereskedelemhez kapcsolódó munkakörökben munkaerőhiány mutatkozik, míg a szezonon kívül kevés a munkahely.

A foglalkoztatás helyzetére pozitív hatással voltak az elmúlt évek jelentős beruházásai Balatonfüreden.

Infrastruktúra

A kistérség települései jelentős lakásállománnyal és üdülő ingatlannal rendelkeznek (több mint 20.000 db). A térség fontos jellegzetessége, hogy a lakóingatlanok mellett a part menti településeken magas az üdülőnek, nyaralónak használt, csak szezonálisan lakott ingatlanok aránya.

Igen fontos ezek közműellátottságának színvonala.

A kistérség településein az ivóvíz-ellátás közel 100%-ban megoldottnak tekinthető. A szolgáltatást a Dunántúli Regionális Vízmű Zrt. és a BAKONYKARSZT Víz és Csatornamű Zrt. biztosítja kis részben a Balaton, nagyobb részben a felszín alatti vízbázisokból. Az ivóvíz minősége – országos összehasonlításban – kiemelkedően jó.

A kistérség ár-és belvízvédelmi szempontból nem veszélyeztetett. Ugyanakkor - a domborzati viszonyok miatt – fontos szerepe van a csapadékvíz elvezető rendszernek. Sajnálatos tény, hogy a csapadékvíz elvezetés nem minden településen és településen belül sem mindenhol megoldott.

A kistérség – jelentős idegenforgalmi központ szerepének ellenére – viszonylag későn kapcsolódott be a gázhálózat kiépítésébe. Először Balatonfüred és környékén épült meg a hálózat, majd a térség egészére kiterjedt. A térség jelentős közlekedési tengelyek közelében található. Két nagy közlekedési korridor, az M7-es autópálya, illetve az északi part vasúti fővonal, valamint a 8-as számú főút kapcsolódásai a térség felé léteznek.

A térségen két főútvonal halad keresztül, a 71. számú nyugat-keleti irányban, illetve a 73-as számú Csapokon keresztül Veszprémig. A felvidéki települések mindegyike rendelkezik bekötőúttal, melyek rákapcsolódnak a főútra és láncszerűen egymással is kapcsolatban állnak.

A telefon- és internetellátás a térségben az utóbbi néhány évben nagy fejlődésen ment keresztül. A térerő minden szolgáltatónál biztosított.

A kistérségben keletkező szilárd kommunális hulladék gyűjtése és szervezett elszállítása minden településen – kötelező közszolgáltatásként - megoldott, heti rendszerességgel megtörténik. Kialakult a zöldhulladék gyűjtésének és szállításának rendszere is. Több településen megoldott a szelektív hulladék gyűjtése is hulladék-gyűjtő szigetek kialakításával, a konténereket rendszeresen ürítik.

A kistérség települései csatlakoztak az Észak-Balaton Térség Regionális Települési Szilárdhulladék-kezelési Önkormányzati Társuláshoz, így a szilárd hulladék gyűjtése, szállítása és feldolgozása – uniós projekt keretében – Királyszentistvánon történik.

Szegregátumok A kistérség településeire nem jellemző a szegregáció. A lakónépességben belül a romák aránya – Balatonfüred város kivételével – nem kimutatható.

Közzolgáltatások

Közoktatás

Az oktatás fenntartói háttere a kistérségben

A Közoktatási Intézkedési Terv az intézményi statisztikai jelentések alapján készült.

Az intézkedési tervek tartalmazzák:

- a kötelező feladatok ellátásának módját
- az önként vállalt feladatokat és azok ellátásának módját
- az intézményhálózat működtetésével, fejlesztésével, átszervezésével összefüggő feladatokat.

A kistérség rendelkezik Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervvel is.

Az önkormányzatok jogszabályok által meghatározott feladatai:

Közzolgáltatásként minden település köteles gondoskodni egyebek között az óvodai nevelésről.

A települési önkormányzat maga határozza meg, hogy - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően - mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el.

Azt, hogy az önkormányzat mely feladatok ellátását vállalja, befolyásolja a helyi társadalom szerkezete, a demográfiai mutatók, a népesség összetétele, a terület adottságai, fejlettsége, helyi sajátosságok és hagyományok, a szomszédos közigazgatási területekhez való viszony. Mindezek korlátok közé szorítják az önkormányzat feladat-választási szabadságát. Az önkormányzat anyagi lehetőségeinek terjedelme a feladat-vállalás esetén is különösen hatással van arra - sokszor a lakossági igényekkel ellentétben -, hogy milyen eszközökkel, milyen mértékben és hogyan oldja meg a feladatot. Fakultatív feladatvállalás nem történhet a kötelező feladatok terhére, így az önkormányzat csak saját bevételei figyelembevételével járhat el.

Az önkormányzatok feladataikat intézmény létesítésével, fenntartásával, társulásban való részvétellel vagy más önkormányzattal, illetve fenntartóval kötött megállapodás útján láthatják el. A kistérségben több intézményfenntartó társulás is működik, a többi település önállóan tartja fenn intézményeit.

Az alább ismertetett adatok alapján megállapítható, hogy Balatonfüredi Kistérségi Többcélú Társulás oktatási rendszere befogadó, az intézmények nem folytatnak szegregáló oktatásszervezési gyakorlatot; illetve az intézmények között sem érvényesül a szegregáció.

Óvodai ellátás

Az iskola előtti nevelés biztosítása kötelező alapellátás. Ez megoldott, de nem minden esetben az adott település óvodájában. A társulásokban fenntartott óvodai férőhelyek száma elégséges az

óvodai korosztály elhelyezésére. A kistérség óvodás korú gyermekei csaknem 100%-ban óvodába járnak.

Az elmúlt időszakban az óvodai férőhelyek száma nem csökkent, az óvodák által felvett gyermekek száma gyakorlatilag nem változott. Tendenciaként jelentkezik az a szülői magatartás, miszerint a gyermekek szüleinek egyötöde kéri, hogy gyermeke 7 éves korig maradjon az óvodában.

Általános iskolai ellátás

A közoktatási törvény szerint az általános iskolában alapfokú nevelés-oktatás folyik, ahol a tanuló az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészül középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra.

Elvárás az iskolával szemben, hogy emelkedjen a gyermekek neveltségi szintje, erősödjön a család és az iskola kapcsolata, a család szerepe, kiemelt szerepet kapjon az intézmény tevékenységében a prevenció, különös tekintettel a drogprevencióra.

További elvárás a társadalmi környezet gyermekekre és fiatalokra irányuló egyre erősödő káros hatásának az ellensúlyozására az iskolák nevelői tevékenységének még inkább középpontba állítása.

Alapfokú művészeti oktatás

Az alapfokú művészetoktatás feladatát Balatonfüred Város Önkormányzata önálló zeneiskola működtetésével biztosítja, Balatoncsicsó, Óbudavár, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon Község Önkormányzatai által Intézményfenntartó társulásban működteti a Nivegy-völgyi Közös Fenntartású Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Balatoncsicsó, Fő u. 1/A.

A zeneiskolában a zenei alapismeretek elsajátítása, a tehetséggondozás, valamint a szakirányú továbbtanulásra történő felkészülés folyik előképző, alapfokú és továbbképző évfolyamok keretében.

Az oktatási rendszerben zajló folyamatok szerves része a tehetség kibontakoztatását segítő nevelési forma. Ebben az iskolatípusban a tankötelezettség nem teljesíthető.

Középiskolai oktatás

Középiskolában az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés és oktatás folyik.

A kistérség önkormányzatai önként vállalt feladatként nem látják el középiskolai képzést, azt a Veszprém Megyei önkormányzat biztosítja. A kis térségben Balatonfüred városban a Lóczy Lajos Gimnázium és Idegenforgalmi Szakközépiskola, a Széchényi Ferenc Kertészeti Szakiskola és Szakképző Intézeten és Zánkán az Egri József Középiskola és Szakképző Iskolán keresztül biztosított.

Szakszolgálati ellátottság

A kistérség a Pedagógiai szakszolgálati feladatot a Veszprém Megyei Önkormányzat által fenntartott Pedagógiai Intézet és Szakszolgálat megbízásával látja el.

A Pedagógiai Szakszolgálat sokrétű, szerteágazó, speciális feladatokat lát el, melyhez speciális felkészültségű szakemberekre, komplex összehangolt tevékenységre és nem utolsósorban jelentős tárgyi feltételekre van szükség. A térség területén folyamatosan elvégzett szűrések, felmérések alapján megállapítható, hogy a fejlesztésre szoruló gyermekek száma az országos tendenciához képest is növekszik. Tény, hogy egyre több a beszédhibás, nyelvi kommunikációs zavaros, diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás gyermek, akiknek komoly szakmai felkészültséggel rendelkező szakemberekre van szükségük.

A Szakszolgálat a jövőben is arra törekszik, hogy a szolgáltatások hozzáférését minden településen biztosítani tudja. Minden problémás eset előttük van, nincs „kallódó” gyerek. A kistérségben alacsony hátrányos helyzetű gyermekek/tanulók száma, de egyébként ők sem kerülnének szakember elé.

Egészségügy

A kistérség központja egészségügyi centrum is egyben, itt a legjobb és legszélesebb körű az ellátás. Balatonfüreden 6 háziorvos rendel, 3 gyermekorvosi rendelő van, járóbeteg szakellátás is biztosított. Itt található az Állami Szívkórház. A kistérség az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Központi Ügyelet feladatát a Balatonfüred Város Önkormányzata által fenntartott Városi Rendelőintézet megbízásával biztosítja. Itt biztosított mind a fizikai, mind az infó-kommunikációs akadálymentesítés is.

A kistérségben 1400 lakosra jut egy orvos.

A kistérségben 5200 fő 0-18 éves korú él, közülük 3000 fő olyan településen, ahol nincsen gyermekorvosi rendelő, csaknem minden tízedik lakik olyan helyen, ahol gyógyszertár sincs, 605 fő lakóhelyén még háziorvosi ellátás sem áll helyben a rendelkezésre.

Balatonfüred Város rendelkezik Egészség Tervvel.

Szociális ellátás

A társulás keretein belül működik a Családsegítő szolgálat

Étkeztetés – Balatonfüred város területén, **házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, Idősek Klubja**, a Balatonfüred és a kistérség 19 települése területén.

Fogyatékosok nappali ellátása 2007. január 1-től indult.

Gyermekjóléti szolgálat– Balatonfüred és a kistérség alábbi településein: Aszófő, Balatonfüred, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Tihany, Vászoly, továbbá tartós távollét /szabadság, betegség / esetén Zánka és Balatonakali községekben helyettesítést, esetmegbeszélést, szakmai konzultációt biztosít.

Az Esélyegyenlőségi Program szempontjából kiemelt jelentőségű a **Fogyatékosok nappali intézménye**:

Intézmény a Balatonfüred Szociális Alapszolgáltatási Központ legfiatalabb intézmény részei közé tartozik, 2007 januárjában kezdte meg működését azzal a céllal, hogy Balatonfüred és kistérsége felnőtt fogyatékkal élő lakói számára nappali ellátást nyújtson.

Szakmai feladata közé tartozik az egészségügyi, szociális és egyéb ellátásokhoz való hozzájárás megszervezése, az egészségnevelés, mentális gondozás megvalósítása, gyógytorna, egészségbazar, teaház programokon keresztül. Végzünk még életvezetési tanácsadást, és segítséget nyújtunk a hivatalos ügyek intézésében, valamint a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Lehetőséget biztosít az ügyfelek számára személyi higiéniájuk biztosítására (ruházatuk és személyük tisztán tartására).

2007. február 1-jétől kezdve zajlik az intézményben szociális foglalkoztatás, melyet az „S.O.S.” Kft., mint külső foglalkoztató közreműködésével szervezett meg. 2010-ben a jogszabályok változása csupán 55 év feletti ügyfeleink számára tette lehetővé a szociális foglalkoztatásban való részvételt - mindannyian „fejlesztő-felkészítő” szintű foglalkoztatás részesei voltak-, ezáltal ügyfeleink harmada munka nélkül maradt.

Fontos feladat volt a város és a kistérség életébe való aktív bekapcsolódás: ügyfelei intézménylátogatásokon (mentők, rendőrség, könyvtár, tűzoltóság) és különféle városi programokon vettek részt. Együttműködik az intézmény más szakfeladatot ellátó részeivel is: ügyfeleink családtagjai közül néhányan a gyermekjóléti és a családsegítő szolgálat ügyfelei is egyben, illetve közös programokat szerveznek az idősek klubjával.

Intézményi kihasználtsága az elmúlt másfél év során közel 100%-os volt, de egyre csökkenő tendencia mutatkozik, ezért kiemelt feladatukká vált intézmény szélesebb körben történő megismertetése és a foglalkoztatás újra fogalmazása.

A fogyatékos személyek nappali intézményében önellátásra részben képes, vagy önellátásra nem képes és felügyeletre szoruló halmozottan fogyatékos, illetve autista személy részére is biztosítható szolgáltatás.

Átlagéletkoruk az 50 évet közelíti. 70%-ban balatonfüredi lakosok, 30%-uk a kistérségből érkezett: Lovasról, Balatonszőlősről, Pécselyről, Csopakról, Balatonudvariból. A foglalkoztatásban megrendezésre kerültek az előző évekhez hasonlóan – heti rendszerességgel – az évszakokhoz kapcsolódó programok. Rendszeres kézműves és rekreációs foglalkozásokat szerveznek (ezek között kreatív klub, mozdélután, ünnepekre való felkészülés, társasjátékozás, újság- és könyvolvasás, internet használat, bolhapiac szerepelnek), melyeket intézménylátogatásokkal is kiegészítettek.

Szakmai feladata közé tartozik az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájárítás megszervezése, az egészségnevelés, mentális gondozás megvalósítása (gyógytorna, egészségbazár, teaház programokon keresztül). Végeznek még életvezetési tanácsadást, és segítséget nyújtanak a hivatalos ügyek intézésében, valamint a közszolgáltatásokhoz való hozzáférésben. Az év során egészségmegőrző készülékek is beszerzésre kerültek ügyfeleik számára.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, a Központi Statisztikai Hivatal adatbázisából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Az esélyegyenlőségi program készítésekor az országos adatbázisokban 2024. évi adatok nem mindenhol voltak elérhetőek, illetve több tábla esetében sem tartalmazott adatokat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új, de napjainkban gyakran használt fogalom. Ezen elsősorban azt a jelenséget értjük, amikor valaki tartósan a létminimum szintje alatt él, és esélye sincs arra, hogy ebből a helyzetből önerőből kitörjön.

A településen az életet, lakhatást, gyermek, időskorú, bántalmazott nő vagy fogyatékkal élő személy ellátatlanságából eredő azonnali beavatkozást igénylő probléma nincs.

A községben a roma származásúak szegregációja, illetve ellenük irányuló diszkrimináció sem jelentkezik.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

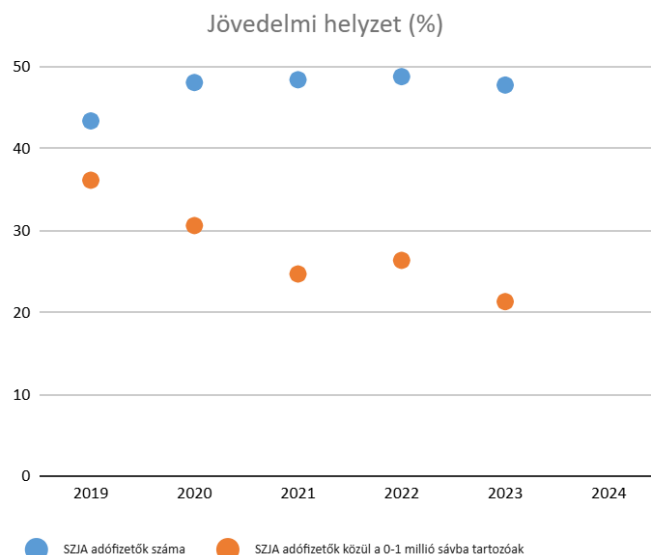
Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek és megváltozott munkaképességűek.

Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte.

A lakosság pénzeszközökbe, értékpapírba fektetett megtakarításairól nincs adat. Az viszont az idősebbek elmondásaiból kitűnik, hogy ők, ha szerény mértékben is, de takarékoskodnak, gondolván arra, hogy egy haláleset gyermekeiket anyagi terheléssel ne sújtsa.

A családok kevés kivétellel saját tulajdonú családi házakban élnek. Néhány otthonban több generáció él együtt. A házak a jövedelmi helyzettől függően nagyobb részben karbantartottak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2019	43,32	36,09
2020	48,00	30,56
2021	48,34	24,66
2022	48,72	26,32
2023	47,69	21,29
2024		
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

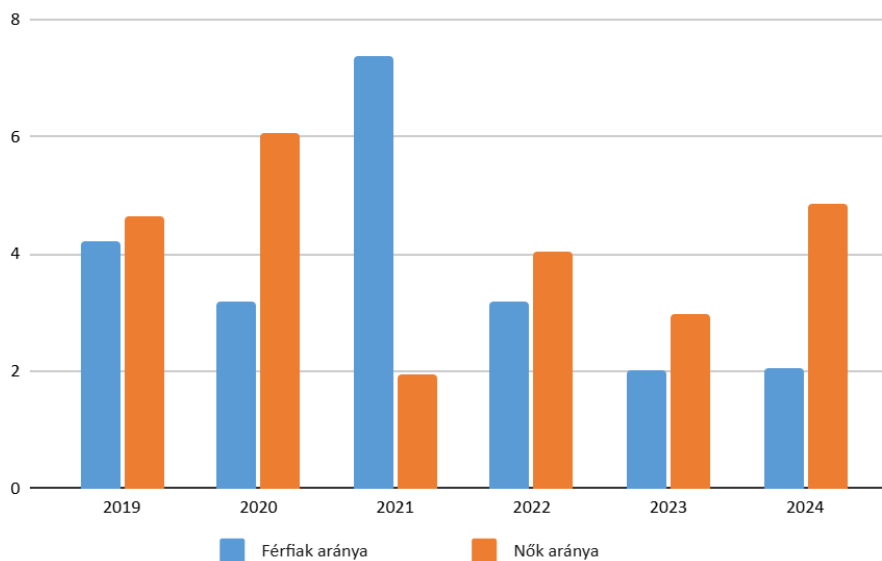
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	4,21	4,63	4,42%
2020	3,19	6,06	4,63%
2021	7,37	1,94	4,66%
2022	3,19	4,04	3,62%
2023	2,00	2,97	2,49%
2024	2,06	4,85	3,46%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

Munkanélküliség nemek szerint

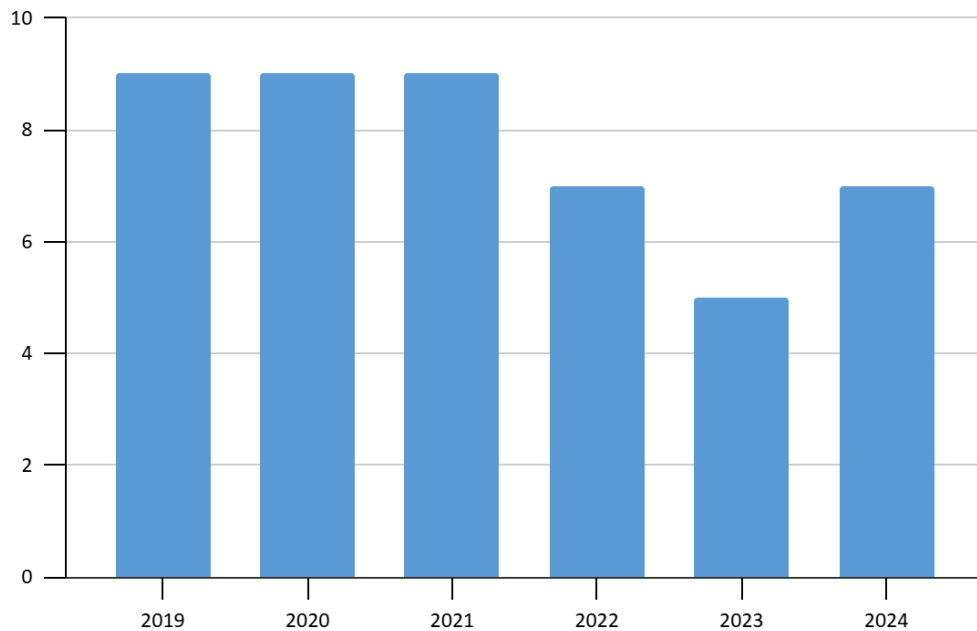

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

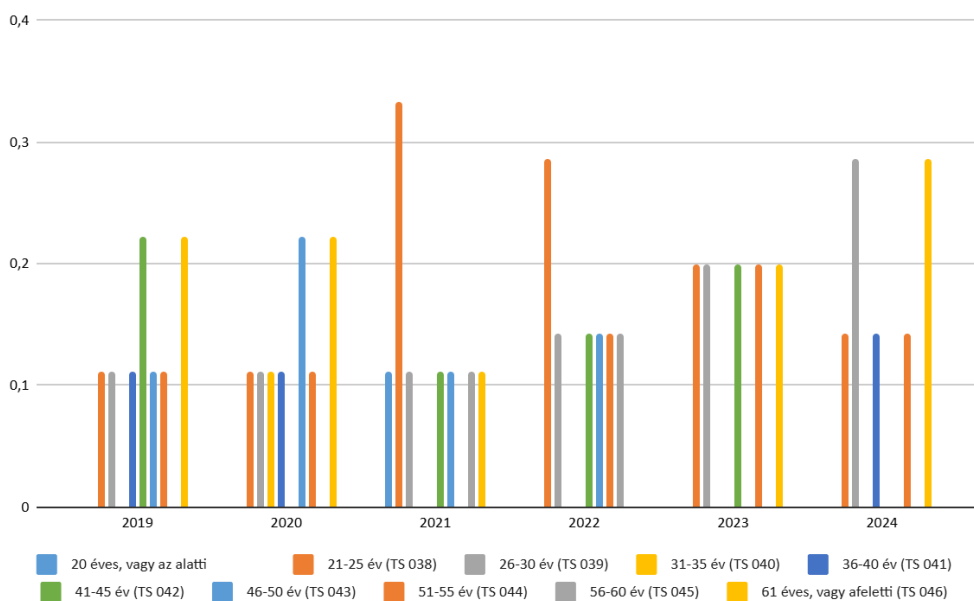
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Főösszesen		9	9	9	7	5
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	1,00	3,00	2,00	1,00	1,00
	%	11,11%	11,11%	33,33%	28,57%	20,00%	14,29%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,00
	%	11,11%	11,11%	11,11%	14,29%	20,00%	28,57%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	11,11%	11,11%	0,00%	0,00%	0,00%	14,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	0,00	1,00	1,00	1,00	0,00
	%	22,22%	0,00%	11,11%	14,29%	20,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	2,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	11,11%	22,22%	11,11%	14,29%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	1,00	0,00	1,00	1,00	1,00
	%	11,11%	11,11%	0,00%	14,29%	20,00%	14,29%

56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	1,00	1,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	11,11%	14,29%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	2,00	1,00	0,00	1,00	2,00
	%	22,22%	22,22%	11,11%	0,00%	20,00%	28,57%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Álláskeresők száma (fő)

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

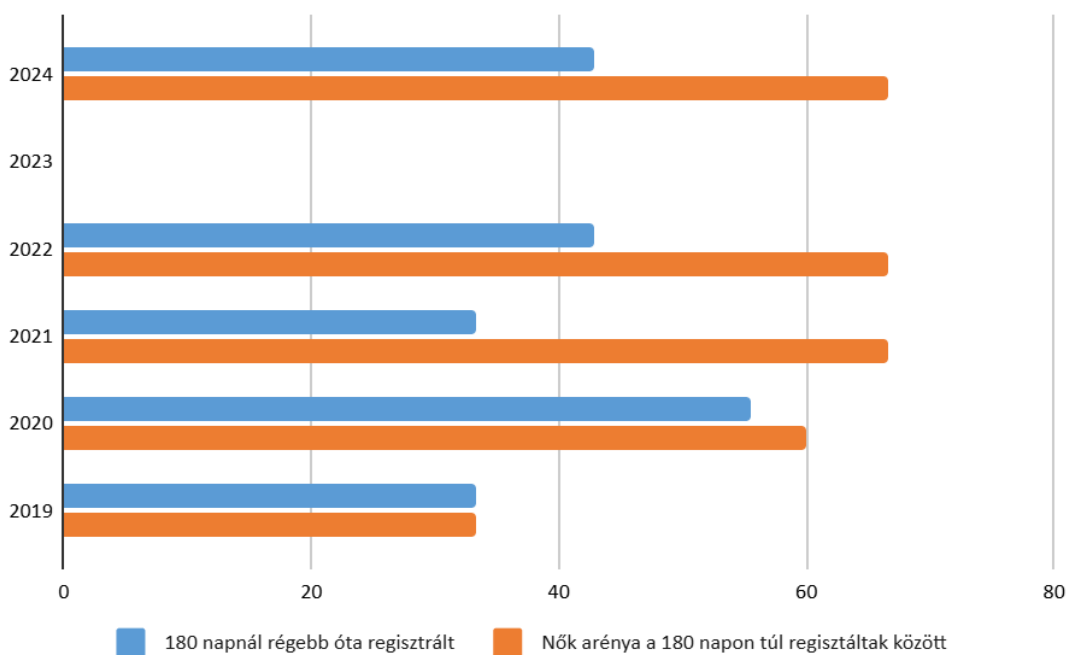

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	33,33	33,33
2020	55,56	60,00
2021	33,33	66,67
2022	42,86	66,67
2023	0,00	
2024	42,86	66,67

Forrás:
TeIR,
Nemzeti
Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszab ideje álláskeresők

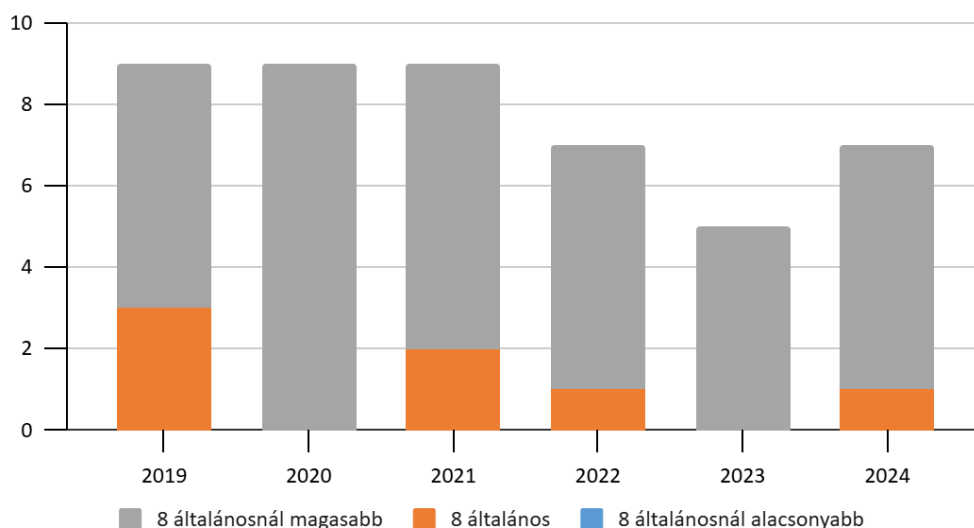

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	9	0	0,00%	3	33,33%	6	66,67%
2020	9	0	0,00%	0	0,00%	9	100,00%
2021	9	0	0,00%	2	22,22%	7	77,78%
2022	7	0	0,00%	1	14,29%	6	85,71%
2023	5	0	0,00%	0	0,00%	5	100,00%
2024	7	0	0,00%	1	14,29%	6	85,71%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint (fő)

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	1	1
2020	7	1
2021	0	1
2022	0	0
2023	0	0
2024	2	0
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

A 2011. évben bevezetésre került a közfoglalkoztatási rendszer. A közfoglalkoztatás területileg egyenlőtlenül, döntően a kedvezőtlenebb gazdasági és munkaerő-piaci helyzetű térségekre koncentráltan valósult meg.

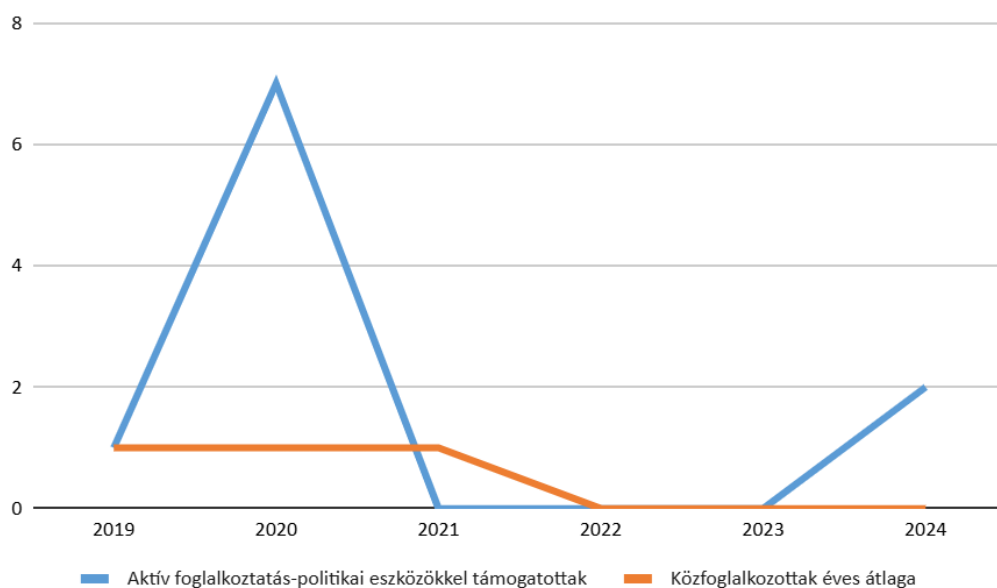
Az intézkedések eredményeként jelentősen bővült a támogatással történő elhelyezkedési lehetőségek száma, különösen a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű álláskereső számára. A támogatott állások zömében az önkormányzatok, valamint az országos közfoglalkoztatók által szervezett közfoglalkoztatás keretében biztosítottak munkalehetőségeket. 2022-ben a településen megszűnt a közfoglalkozás, ezért a közfoglalkoztatottak száma nullára csökkent. Ezeket az alkalmazottakat (2 fő) jelenleg teljes munkaidőben foglalkoztatja az önkormányzat.

A közfoglalkoztatási adatok vizsgálatakor nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy ezek az adatok kizárólag a nyilvántartott munkanélküliek számát mutatják, akik a munkaügyi központban regisztráltatták magukat.

A regisztrált munkanélküliek száma 2019. óta nem változott jelentős mértékben.

2023. évben ugyan látható enyhe csökkenés, de a következő évre ez a szám sajnos visszaáll a 2022-es állapot szerinti 7 főre. Mindez jól mutatja, hogy e réteg munkavállalása számtalan akadályba ütközik, és nem csak az elsődleges munkaerő-piacról szorul ki.

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

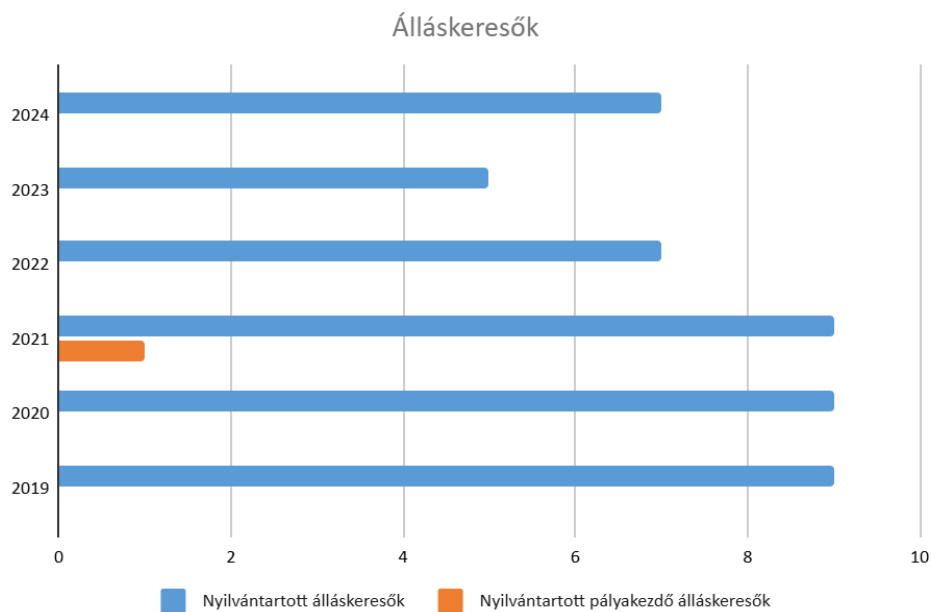
A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Jelenleg a községben mintegy 60 vállalkozó folytat tevékenységet, illetve vállalkozás működik, ezek jelentős része hazai vállalkozó, bár a termelés volumenének zömét a multinacionális cégek adják. A település közlekedési adottságai azonban nem jók, a közeli települések, városok nehezen megközelíthetők tömegközlekedéssel. A településen a vállalkozások folyamatos beruházásokat végeznek.

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja Veszprémben fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	9	0
2020	9	0
2021	9	1
2022	7	0
2023	5	0
2024	7	0
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok; Tartósan betöltetlen álláshelyek, hiányszakmák és ennek okai a térségben:

A munkáltatók által leggyakrabban keresett szakmák a térségben: pék, pincér, szakács, pultos, eladó, gépkezelő, fémipari végzettséggel betölthető munkakörök, egészségügyhöz kötődő szakmák, idényjelleggel az építőipari foglalkozások. A hiányszakmák megjelenésének oka: alacsony munkabérek, szezonális jelleg, a kedvezőtlen munkafeltételek, munkaidő beosztás elsősorban a vendéglátó-iparban, ausztriai határnyitás hatása.

Az álláskeresők által leggyakrabban keresett álláslehetőségek különbözőségeit mutatnak. A nők esetében általában jellemző az egyműszakos, vagy részmunkaidős jól fizető betanított munka iránti igény. A férfiaknál legfontosabb szempont a minél magasabb bér, aztán a munkarend és a munkakörülmények. A munka jellege nem meghatározó tényező. Már több évre visszavezethető tendencia az is, hogy a nyári hónapokban megugrik az érdeklődés a diákmunka iránt is.

A középfokú, vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezők, képzettségüknek megfelelő adminisztratív, ill. szellemi munkakört keresnek.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;
Az önkormányzati fenntartású intézményekben nincsen roma, vagy mélyszegénységben élő foglalkoztatott.
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;
Tudomásunk szerint a településen a foglalkoztatás területén nincs hátrányos megkülönböztetés.
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.
A településen működő közösségi színtér és a községi könyvtár biztosítja a nyílt internetelés lehetőségét, és a számítógép-használatot, nyomtatás lehetőségeit.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A jelenleg hatályos jogszabályok alapján a szociálisan rászoruló személyek részére szociális rászorultság esetén a járási hivatal időskorúak járadékát, foglalkoztatást helyettesítő támogatást, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást, (korábban rendszeres szociális segély) közgyógyellátást, ápolási díjat, súlyosan fogyatékos személy, valamint a 18 év alatti tartósan beteg gyermek után alap összegű ápolási díjat, a súlyosan fogyatékos személy fokozott ápolási igénye esetén járó emelt összegű ápolási díjat, valamint kiemelt ápolási díjat állapít meg. Az aktív korúak ellátását a járási hivatal állapítja meg. Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának két típusa van, egyrészt a foglalkoztatást helyettesítő támogatás biztosítható a munkavégzésre alkalmas személyek részére, valamint egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás biztosítható a munkavégzésre valamilyen okból nem alkalmas személyek részére. A járási hivatal az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását követően dönt arról, hogy a jogosult részére melyik fenti ellátás típusát lehet megállapítani.

A települési önkormányzat képviselő-testülete a törvényben és a települési önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint települési támogatást állapít meg.

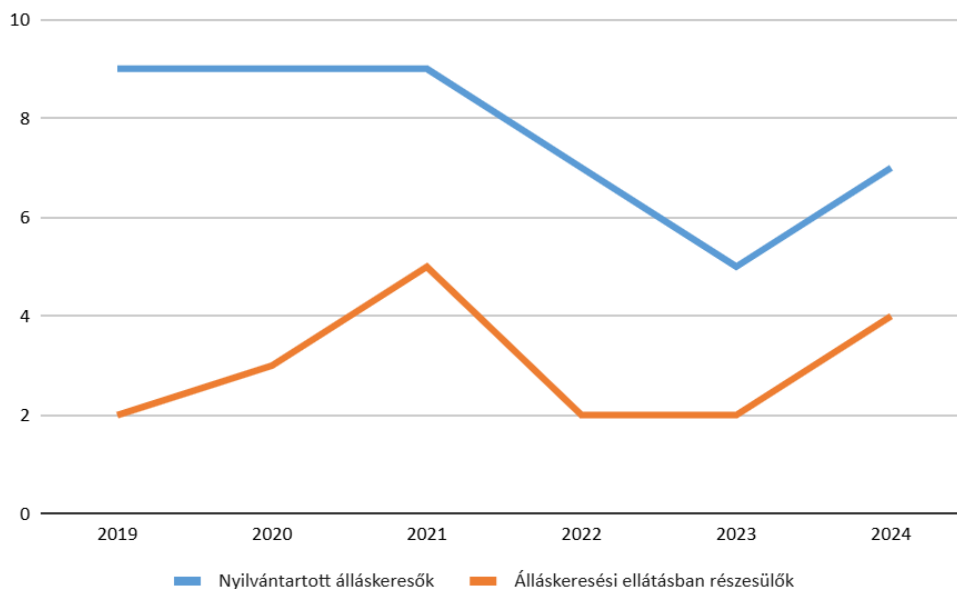
A kérelmet az a szociális hatáskört gyakorló szerv bírálja el, amelynek illetékességi területén a kérelmező lakóhelye, vagy ha a kérelmező életvitelszerűen a bejelentett tartózkodási helyén lakik, a tartózkodási helye van.

A jövedelmi, vagyoni feltételekhez kötött ellátások megállapításának feltétele, hogy az igénylő jövedelmi, vagyoni helyzete megfeleljen a törvényben, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételeknek. Az ellátások igénylésére szolgáló formanyomtatványok tartalmazzák a kérelmező jövedelmi és vagyoni adatait, illetve a hatóság felhívhatja a kérelmezőt, hogy családja vagyoni, jövedelmi viszonyairól nyilatkozzék, illetve azokat igazolja. A jövedelemről tett nyilatkozathoz másolatban mellékelni kell a jövedelem típusának megfelelő igazolást is.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	9	5,88%	2	22,22%
2020	9	5,33%	3	33,33%
2021	9	5,42%	5	55,56%
2022	7	3,98%	2	28,57%
2023	5	2,65%	2	40,00%
2024	7	3,59%	4	57,14%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

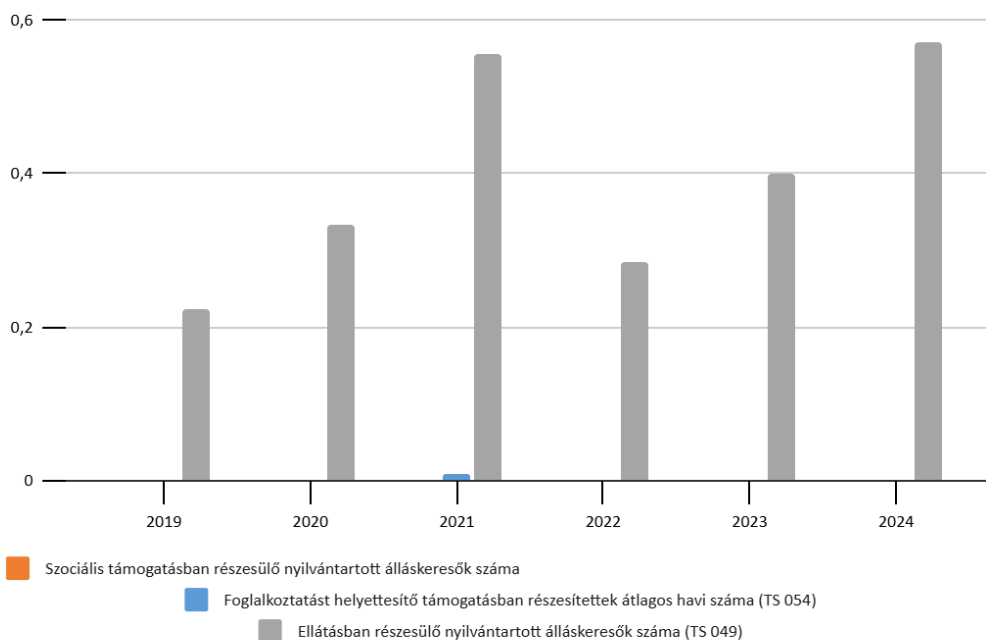
Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

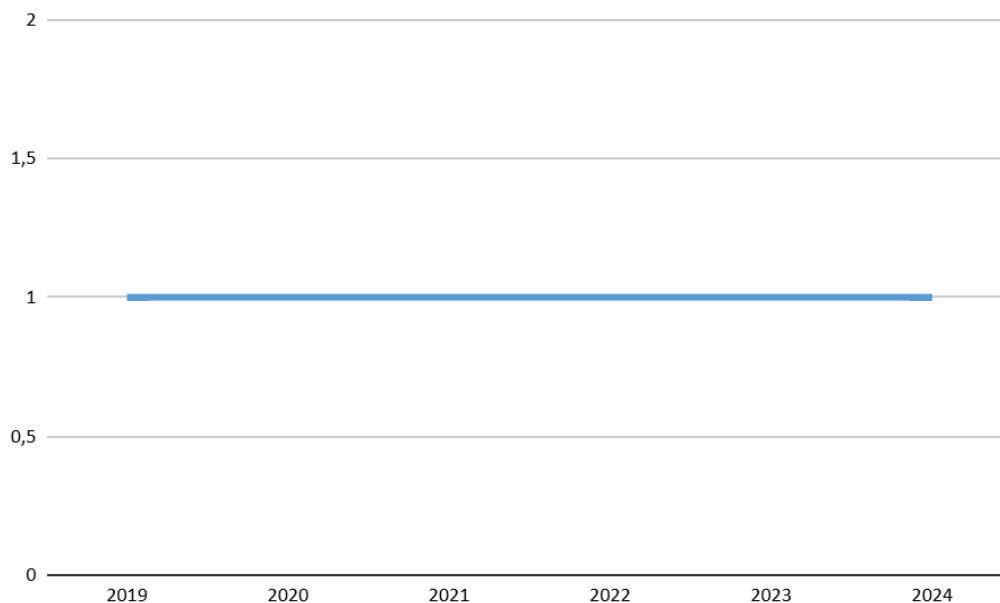
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartott ak %-ában	Fő	Nyilvántartott ak %-ában	Fő	Nyilvántartott ak %-ában
2019	0	0,00%	0	0,00%	2	22,22%
2020	0	0,00%	0	0,00%	3	33,33%
2021	0	0,00%	0	0,89%	5	55,56%
2022	0	0,00%	0	0,00%	2	28,57%
2023	0	0,00%	0	0,00%	2	40,00%
2024	0	0,00%	0	0,00%	4	57,14%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1
2023	1
2024	1
Forrás: TeIR, KSH	

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	161	2	12,42	47,20	62,73	98,76
2020	161	0	0,00	47,20	62,73	100,00
2021	163	2	12,27	47,24	61,96	100,00
2022	173	7	40,46	34,10	62,43	97,69
2023	173	2	11,56	32,95	62,43	100,00
2024	179	6	33,52	31,84	63,13	100,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

a) bérlakás-állomány

Dörgicse Község Önkormányzata 4 db nem szociális alapú önkormányzati bérlakással rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Szociálisan rászorult személyek nem élnek Dörgicse településen, ezért piaci alapú bérbeadás történik.

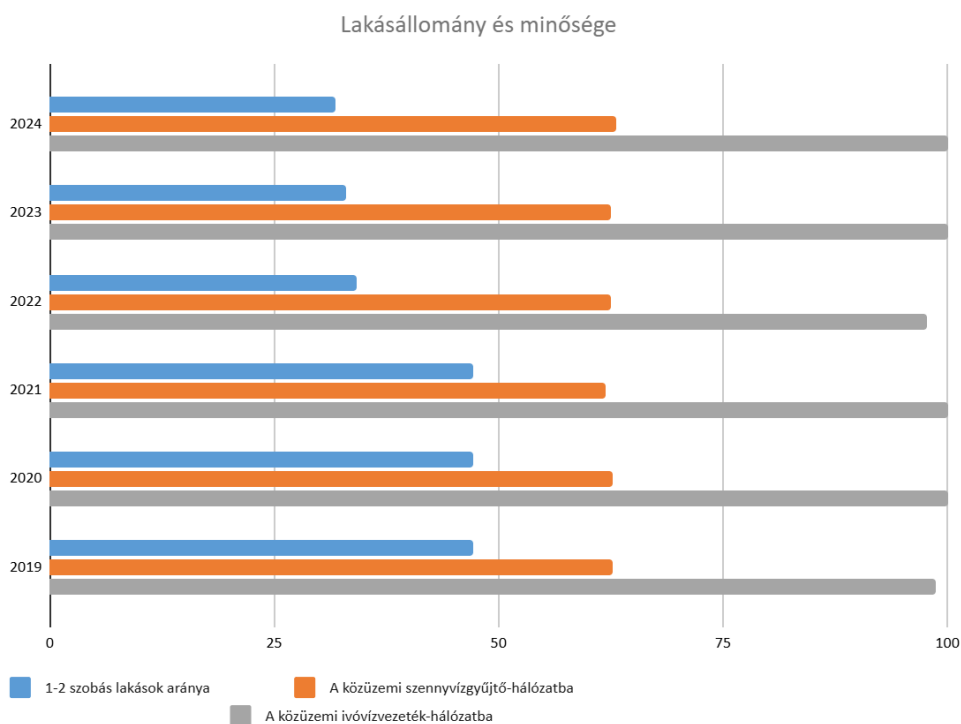
c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen nincs ilyen ingatlan.

e) lakhatást segítő támogatások

A rászorult személyek rendkívüli segély formájában igényelhetik a támogatást évente 2-szer, rendkívüli élethelyzetükre tekintettel.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	n.a.	68
2020	n.a.	56
2021	n.a.	47
2022	n.a.	52
2023	n.a.	59
2024	n.a.	32
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

f) eladósodottság

A településen nincs magát roma származásúnak valló és mélyszegénységben élő. A lakosság körében nem jellemző az eladósodottság.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen vannak külterületen, nem lakóövezetben elhelyezkedő épületek, itt egyre több család jelentkezett be állandó lakosként.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A településen nem találhatóak telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	0	0	0	6	0,00
2020	0	0	0	0	7	0,00
2021	0	0	0	0	6	0,00
2022	0	0	0	0	8	0,00
2023	0	0	0	0	8	0,00
2024	0	0	0	0	6	0,00
Forrás: TelR, KSH Tstar						

A házi orvos személyes és folyamatos orvosi ellátást nyújt az egészségi állapot megőrzése, a betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A gyógyító-megelőző alapellátás keretében a házi orvos feladatkörébe tartozik az egészséges lakosság részére nyújtott tanácsadás és szűrés, a beteg vizsgálata, gyógykezelése, egészségi állapotának ellenőrzése, orvosi rehabilitációja, illetve szakorvosi vagy fekvőbeteg gyógyintézeti vizsgálatra való beutalása. A házi orvos feladatkörébe tartozik továbbá a terhes gondozásban való részvétel, a közegészségügyi, járványügyi feladatok ellátása, az egészségnevelés, egészségügyi felvilágosítás, az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok, valamint az ügyeleti ellátásban való részvétel.

A települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A község egészségügyi ellátása megfelelő, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés mindenki számára elérhető. E tekintetben hátrányos megkülönböztetés senkit nem érhet. Az egészségügyi alapellátást 1 fő házi orvos és 1 fő asszisztens látja el. Az orvosi rendelőt, mely a település közösségi házában helyezkedik el, az önkormányzat 2010. évben felújította, azonban hamarosan újabb felújítás lesz esedékes az épület teljes körű felújításakor. Az épület részleges akadálymentességgel rendelkezik. Az épület előtt akadálymentes parkoló található. Az épület főbejárata rámpa segítségével is megközelíthető, az ajtók akadálymentes használata biztosított.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. A kisgyermek és iskoláskorú gyermekek számára kötelező szűrővizsgálatok a védőnő és a házi orvos bevonásával rendszeresen megtörténik. Minden évben lehetőség van a - helybe érkező - tüdőszűrő igénybevételére is.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen nem biztosított.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen nem működik köznevelési intézmény, így a közétkeztetés nem került megszervezésre.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét.

Az Önkormányzat sportlétesítmény hálózata bővítésre szorul. Megfelelő pályázati lehetőség esetén a település központja alkalmas lenne egy multifunkciós sportpályát kialakítására. A lakosok önszerveződen részt vesznek foci, jógá, pingpong és egyéb sporttevékenységekben is.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Családsegítő Szolgálat szociális alapellátást nyújt, amely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat. A Dörgicsei gyermekjóléti alapellátás célja olyan, a gyermek érdekeit védő speciális, személyes,

szociális szolgáltatás biztosítása, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat- összehangolva más gyermekeket ellátó intézményekkel, illetve szolgáltatásokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A prevenció érdekében a szolgálat megpróbál még a veszélyeztetettség kialakulása előtt kapcsolatba lépni a családdal kideríteni a kialakuló probléma okát és segítséget nyújtani annak megoldásához. Ez szűkebb értelemben azt jelenti, hogy saját kompetencia határait nem átlépve vagy saját maga veszi gondozásba a családot, vagy segít igénybe venni más szak-, speciális- vagy egyéb ellátást, amely megoldást nyújthat a probléma kezelésében. A gyermekjóléti szolgálat munkája során mindig a gyermek minden felett álló érdekeit tartja szem előtt.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Dörgicse község területén drogproblémával küzdő emberek nincsenek, így jelenleg nincs szüksége prevenciós szolgáltatásra.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, az önkormányzat, a templomok, civil szervezetek és a Dörgicséért Közalapítvány, melynek alapítója Dörgicse Község Önkormányzata. Településünk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, lakosainak közel fele lokálpatrióta. A lakosság egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A községben működő közalapítvány és lakossági szerveződések aktívak, sokszínű tevékenységeikkel hozzájárulnak a település fejlődéséhez. Az Önkormányzat pályázati lehetőségek biztosításával segíti munkájukat.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
-	nem	200	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A községben etnikai konfliktusok nincsenek, azok kezelésére nincs szükség.

A Facebookon elszabadultak a névtelen gyalázkodó kommentek. Ezek nem igényelnek beavatkozást, mert ezeknek a bejegyzéseknek az érdeklődési indexe ezrelékekben fejezhető ki. A konfliktusokat nem helybéliek gerjesztik és a helyi lakosok szinte egyáltalán nem vonódnak be.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a községben működő gazdasági szervezetekben jelen van. Ez jellemzően felajánlások formájában nyilvánul meg. Az egyházak adományokkal támogatják a rászorultakat. Az önkormányzat, a közalapítvány és a civilek aktívan részt vesznek a település életében. A Családsegítő - és Gyermejköltségi Szolgálat adományjuttató akciókat szervez a rászorulóknak részére.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A községben nem élnek nemzetiségek, de kisebb létszámban jelen vannak holland, német, angol nemzetiségű állandó lakosok, akik a közösség szerves részét képezik.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Önszerveződés formája a civil szervezetek megalakulása a gyermekek fejlődésének elősegítésére, a közösség új tagjainak integrálására, természeti értékeink megmentésére, valamint egészségmegőrzésre irányulóan.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem található roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyeinek javítása	Tanácsadás, ahol lehetőség van a tanfolyamok, átképzések megismerésére
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, állásbörze
A lakosok egészségügyi állapota megfelel az országos mutatóknak, nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése, szervezése.
Nem minden munkanélküli regisztráltja magát a Nemzeti Munkaügyi Hivatalnál	Tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	149	163	312	47,76%	52,24%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			9	2,88%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	26	24	50	8,33%	7,69%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	3	5	8	0,96%	1,60%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

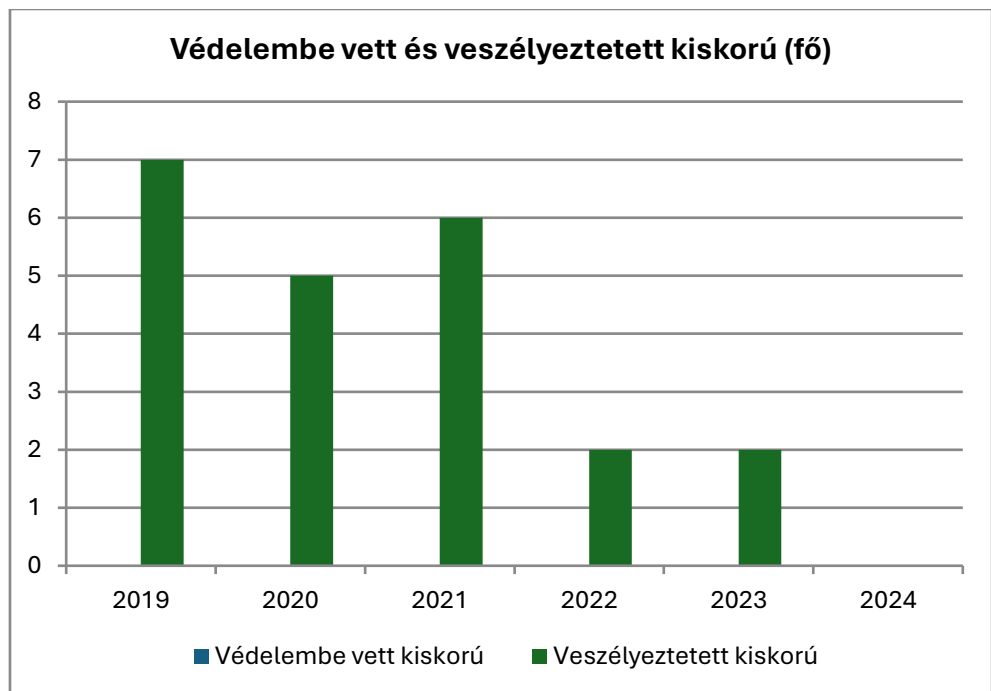
- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Településünkön jelenleg nincs védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermek. Hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű és fogyatékkal élő gyermek nincs.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	0	7
2020	0	5
2021	0	6
2022	0	2
2023	0	2
2024	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	2
2020	1
2021	1
2022	0
2023	0
2024	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

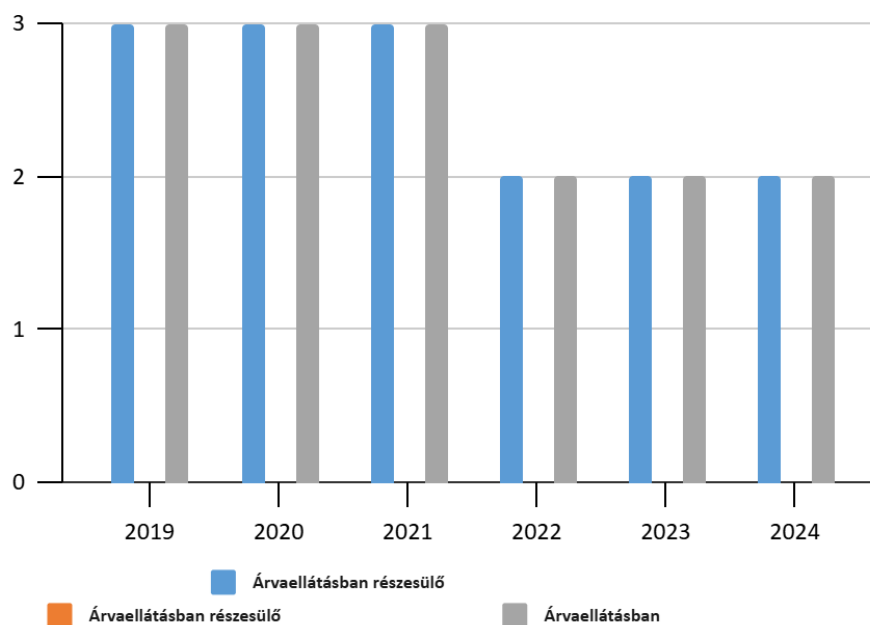
Településünkön 2022-től nem volt gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja, hogy az anyagi okok miatt veszélyeztetett gyermeket a családja képes legyen a saját otthonában nevelni, gondozni, illetve a megállapított jogosultság igazolja a gyermek rászorultságát a gyermekétkeztetés kedvezményeire, ingyenes tankönyvre és a természetbeni támogatásra.

A gyermekek főként a 14 év alatti korosztályból és elsősorban a két- és többgyermekes családokból kerültek ki régebben. Ezekben a családokban többnyire a szülő (édesanya) egyedül neveli a gyermeket, valamelyik szülő GYES-en van, rokkantnyugdíjas vagy munkanélküli.

4.1.3. számú táblázat - Árvellátás			
Év	Árvellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	3	0	3
2020	3	0	3
2021	3	0	3
2022	2	0	2
2023	2	0	2
2024	2	0	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkorm ányzati adatok			

Árvellátásban részesülők száma

Árvellátásban 2022. óta összesen 2 gyermek részesül a településen, ami a korábbi tendenciához képest csökkenést mutat.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Minden gyermek részesül támogatásban, pl. tankönyvtámogatás, óvodás támogatás, iskolakezdési támogatás, születési segély, mikulás ajándécsomag.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Településen közoktatási intézmény nem működik. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak és a három vagy többgyermekes családban nevelkedő gyermekek alanyi jogon kapják az iskolai étkeztetést, valamint a gyermekvédelmi kedvezményre jogosultság esetén is ingyenes iskolai étkeztetésben részesülnek.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön nem él nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermek.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön nem él állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált lakókörnyezet a településen nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A TeIR adatai szerint nincs védőnő a településen, azonban jelenleg, 2025-ben van már védőnői feladatokat ellátó foglalkoztatott Balatonszőlős, Pécsely, Vászoly és Dörgicse községekben. Dörgicsén az orvosi rendelőben minden hónap első szerdáján van fogadási ideje.

A védőnőhöz a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben az egészségügyi ellátórendszeren keresztül. A háziorvosi ellátás, ahol a gyermekek gyógyítása, gondozása is megoldott a településen heti 2 alkalommal történik. Gyermek szakorvosi ellátás Balatonfüreden a Rendelőintézetben igénybe vehető.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok
Rehabilitációs ellátásra a településen nincs lehetőség.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája. A Családsegítő Szolgálat szociális alapellátást nyújt, amely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

A Gyermekjóléti Szolgáltatás célja a gyermekek testi, lelki fejlődésének, családban történő nevelésének elősegítése. Ennek érdekében a Szolgálat rendszeres kapcsolatot tart fenn a védőnővel, az orvossal, a nevelési – oktatási intézmények gyermekvédelmi felelőseivel. Az alapellátás feltétele a család együttműködési szándéka.

A BSZAK Gyermekjóléti Szolgálata az alábbi szolgáltatásokkal áll a szülők, valamint a gyermekek rendelkezésére: pszichológiai tanácsadás, jogi tanácsadás, életvezetési tanácsadás, hivatalos ügyintézésben való közreműködés, konfliktuskezelés. A Gyermekjóléti Szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatait Balatonfüreden és a teljes ellátási területén – amely Dörgicse községre is kiterjed – 6 fő családgondozó látja el. A gyermekjóléti szolgáltatás, mint alapfeladat az ellátott települések valamennyi gyermekkorú lakosára kiterjed.

A településen a családokat és gyermekeket számos gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatás segíti szociális körülményeik javításában, amely a Gyermekjóléti Szolgálat esetében információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából, és eseti gondozásból áll.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen nem működik bölcsőde, óvoda vagy egyéb közoktatási intézmény.

- f) gyermekvédelem;

Kialakult veszélyeztettség esetén a családgondozás célja a veszélyeztető tényezők megszüntetése, belátható határidőn belül. Amennyiben a kiskorú gyermek testi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődése bármilyen ok folytán veszélybe kerül, a gyámhatóság védelembe vételi eljárást folytat le. A gyermekek védelme, a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, a veszélyeztettségének megelőzésére, megszüntetésére szolgál. A környezet és a szakemberek odafigyelése, a jelzőrendszer azonnali működésének szinten tartása, javítása elengedhetetlen.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatására van lehetőség a Családsegítő Szolgálatnál. A gondozás során a szakember segíti az anyát abban, hogy születendő gyermekét fogadni tudja, adományok szervezésével, és a csecsemő ellátásához szükséges felszerelések előteremtésével. Ha a szülő valamilyen egészségügyi, szociális, lakhatási probléma miatt átmenetileg nem tudja megoldani gyermeke családban történő elhelyezését, kérheti az átmeneti gondozást, a BSZAK közreműködésével családok átmeneti otthonában kerül elhelyezésre, 2024. évben egyetlen gyermek sem került elhelyezésre. Krízishelyzetben a jelzőrendszer tagjaihoz lehet fordulni, ezek a

Gyámhivatal, Gyermekvédelmi Szolgálat, a Balatonfüredi Rendőrkapitányság körzeti megbízottja, házi orvos, védőnő.

- h)* egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Az egészséges életmód szerves része a sportolás. A településen sok lehetősége van a gyermekeknek, fiataloknak a szabadidő aktív eltöltésére. A civil szervezetek aktív szerepet vállalnak a falusi programok megrendezésében. Az önkormányzat támogatja a civil szervezeteket pályázat útján. Az önkormányzat a községben kialakított egy-egy biztonságos játszóteret Alsó- és Kisdörgicsén. A településen sportegyesület működik, konditerem mindenki számára igénybe vehető. A település fontosnak tartja, hogy a gyermekek számára ismertté tegye a környezetvédelmi problémákat. Ezek bemutatására olyan egész éves, ingyenes gyerekprogramok szervezését tartjuk szem előtt, melyek a jövő generációjának egy új szemléletmódot nyújtanak.

- i)* gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A településen közoktatási intézmény nem található. Dörgicséről más településre járnak a gyermekek óvodába és iskolába. A gyermekétkeztetés az iskolákban és az óvodákban, illetve szünidőben a falugondnoki szolgálat közreműködésével megoldott.

- j)* eltérő kultúrájú vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A községben nincsenek eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok.

- k)* hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

- l)* előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, az ingyenes étkezés és tankönyvellátás biztosítása.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Balatonfüreden - a Közoktatási Intézményfenntartó Társulás fenntartásában - három Napközi Otthonos Óvoda működik, és egy működik Pécselyen, mindkét település óvodájában járnak gyermekek Dörgicséről, Dörgicse a társulás tagja. Óvodai gyógypedagógiai csoport nem működik egyik településen sem.

A születések számának alakulása alapvetően meghatározza a következő évek óvodai, általános iskolai demográfiai jellemzőit. A Nemzeti köznevelési törvény szerinti változás, mely 2014. szeptember 1-jétől 3 éves kortól kötelező óvodába járást ír elő, várhatóan nem idéz elő majd jelentős mértékű létszámnövekedést az óvodákban. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, hogy a szülők gyermekeiket 3. életévük betöltésekor beíratják az óvodába, s meg is kezdik az óvodába járást.

Dörgicse községben iskola nem működik. A dörgicsei gyermekek többsége Balatonfüredre és Tihanyba jár általános iskolába.

2013. január 1-től az állam átvette az önkormányzatoktól a közoktatási feladatokat. Ennek értelmében az Eötvös Loránd Általános Iskola, a Radnóti Miklós Általános Iskola, a Fekete István Általános Iskola fenntartója a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ. Az önkormányzat január 1-től az iskolák működtetője.

A hátrányos helyzetű gyerekekre, családokra a balatonfüredi az osztályfőnökök, valamint az óvodák óvodapedagógusai kiemelt figyelmet fordítanak. Ez megnyilvánul a tehetségesek, ill. a tanulási nehézséggel küzdők számára szervezett felkészítések, korrepetálások szervezésében, az óvodai fejlesztő foglalkozások szervezésében. A versenyekre való nevezési díjat, útiköltséget az iskolák a legtöbb esetben átvállalják. Az SNI-s és BTM-es gyerekek számára a köznevelési törvény értelmében fejlesztő foglalkozásokat kötelesek az iskolák biztosítani, vagy egyéni, vagy kiscsoportos formában.

A fejlesztő foglalkozást részben a pedagógusok, megbízott gyógypedagógus és a Balatonfüredi Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik.

A szociális hátrányokkal küzdő – a fejlődésben gátolt gyermekek felzárkóztatása, egészséges személyiségfejlesztése az iskolai és óvodai nevelés fő feladatai közé tartozik. Ezért a gyermeknek egyéni törődést, a családnak erkölcsi és érzelmi – ha kell anyagi támogatást igyekeznek intézményeink biztosítani. Ennek következtében a gyermekvédelmi felelősök munkája mindenütt kiemelt jelentőségű. Gyakran szakemberek segítségét is igénybe veszik. Ezen iskolák és óvodák nem rendelkeznek gyógypedagógussal és iskolapszichológussal, ezért megbízási szerződéssel alkalmaznak gyógypedagógust. Több esetben kérik a Balatonfüredi Pedagógiai Szakszolgálat a pszichológus, logopédus segítségét, vagy az iskolaorvost – természetesen a szülővel való egyeztetés után.

Elmondható, hogy a pedagógusok jó munkakapcsolatot ápolnak a szakszolgálat szakembereivel. Tanév eleji állapotfelmérésekkel, folyamatos konzultációkkal egészítik ki és erősítik meg az óvodai és iskolai oktatás-nevelési folyamatot.

Iskoláinkban évfolyamonként 1, illetve 2 osztály működik, az osztályok összetétele vegyes.

Sem a pedagógusok, sem a gyerekek körében nem tapasztalható az elkülönülés.

A hátrányos helyzetű gyerekek között is sok a tehetséges, jó eredményt elérő, akikkel a pedagógusok külön foglalkoznak. Hátrányos megkülönböztetés az oktatás, képzés területén nem tapasztalható.

Az általános iskolákban nem tapasztalható szignifikáns eltérés sem a tanulók iskolai eredményességében, sem pedig az oktatás hatékonyságában. A kompetencia felmérések eredményei, a továbbtanulási mutatók, a tanulmányi versenyeken elért országos helyezések is azt bizonyítják, hogy az oktatási intézményeink jó színvonalon, az országos átlag felett teljesítenek.

Pozitív diszkrimináció a gyermekkel kapcsolatosan az alábbiak szerint valósul meg:

Az „S.O.S.” Együtt Egymásért Alapítvány Támogató Szolgálat a iskola időben napi rendszerességgel súlyosan fogyatékos gyermekek szállítását biztosítja a megyeszékhelyre, olyan speciális óvodába és iskolába, amely az ő ellátásukat, fejlesztésüket biztosítani tudja.

Juttatások

- Az iskolák és az óvodák, az alapítványaik lehetőségeihez mérten segíti a rászorulókat.
- A diákönkormányzatok is figyelnek arra, hogy évente 1-2 diák pl. tábori hozzájárulást kapjon.
- Az iskolák évente néhány tanuló táborozását lehetőségeikhez mérten támogatják
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök igyekeznek minél szélesebb körben segítséget nyújtani az arra rászoruló szülőknek.
- A rászoruló – RGYVK-s – gyerekek étkezési kedvezményben részesülnek.
- Az ingyenes tankönyv a törvény szerint biztosított.

Intézmények alapvető céljai között kiemelt helyet kap, hogy biztosítsák a szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, de helyezzen hangsúlyt az esélyteremtésre, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálására.

Mindezek biztosítása érdekében kiemelt figyelmet fordítanak a beiratkozásra, gyermekfelvételre, az oktató-nevelő munkára, a gyerekek egyéni fejlesztésére, az értékelés gyakorlatára, a fegyelmezés használatára, a feladatok kiválasztására az alkalmazásban és a fejlesztésben.

Különös figyelmet fordítanak a humánerőforrás fejlesztésére, a pedagógusok szakmai továbbképzésére, valamint a partnerépítésre és kapcsolattartásokra (szülők, segítők, szakmai és társadalmi környezet).

Dörgicséről a gyermekek bejárása a közeli iskolákba és óvodákba megoldott, a szülők maguk viszik gyermekeiket saját gépjárművükkel, vagy használják a tömegközlekedés nyújtotta lehetőségeket.

Az Önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adománygyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában. A feladatok ellátásában a civil szervezetek, az egyházak részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

A halmozott, illetve hátrányosan halmozott helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása a kistérségen belül megoldott, Balatonfüreden a Fekete István Általános Iskolában az arra rászoruló diákok részére biztosított. Az óvodások részére a Gyermekjóléti Szolgálat keretein belül, nevelési tanácsadás és fejlesztés és pszichológiai foglalkozás biztosított.

Dörgicsén nincs adat hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű óvodás, általános iskolás vagy középiskolás gyermekről.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen nem működik óvoda, iskola, így ilyen szakember sincsen.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nincs ilyenről tudomásunk.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Erre vonatkozóan nincs adat, a településen nem található iskola.

- d) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Erre vonatkozóan nincs adat, a településen nem található iskola.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Késő estig felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen	Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése
Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködési különbségek megjelenése az óvodában, iskolában	Adományozások, ruhabörzék szervezése
A gyerekek közössége szétterjedt, mivel a településen nem található oktatási intézmény	Gyerekeknek szóló programok szervezése óvodástól iskoláskorig a közösségépítés érdekében

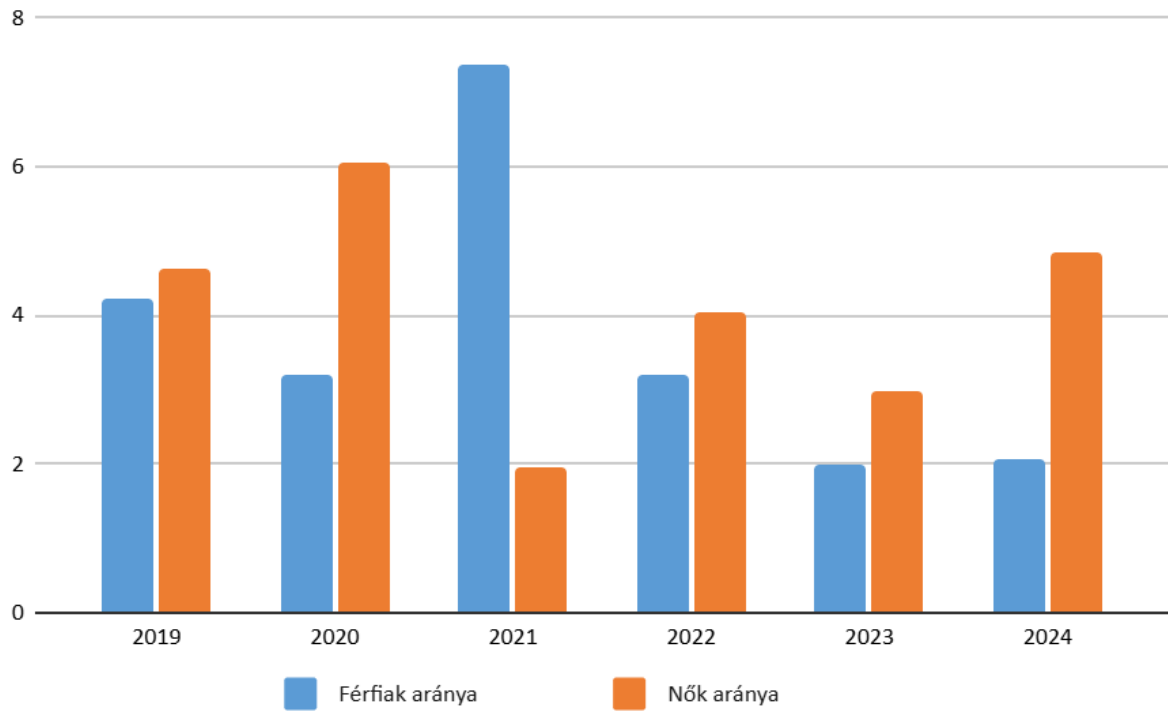
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	4,21	4,63	4,42%
2020	3,19	6,06	4,63%
2021	7,37	1,94	4,66%
2022	3,19	4,04	3,62%
2023	2,00	2,97	2,49%
2024	2,06	4,85	3,46%
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

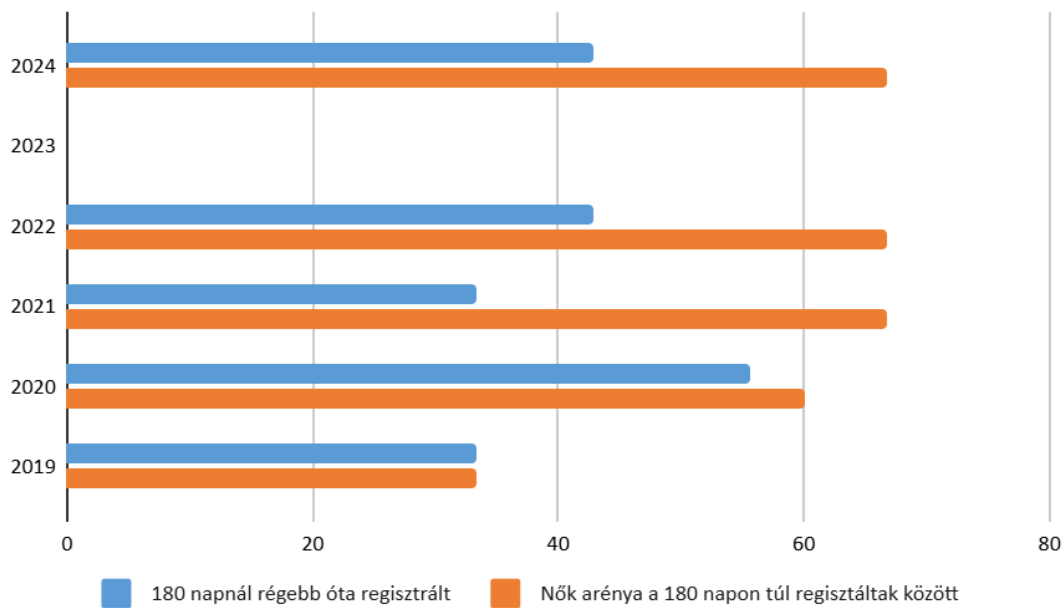
Munkanélküliség nemek szerint

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

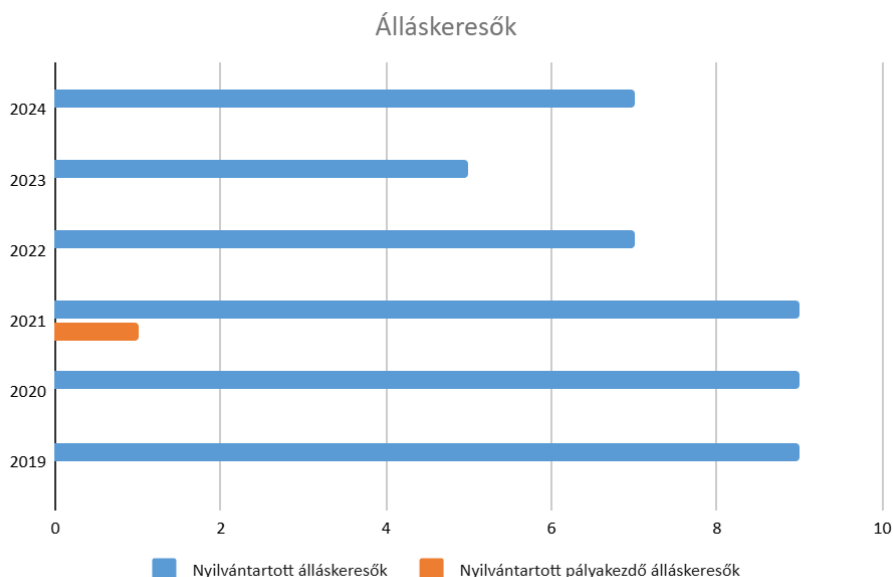
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	33,33	33,33
2020	55,56	60,00
2021	33,33	66,67
2022	42,86	66,67
2023	0,00	
2024	42,86	66,67
Forrás:		
TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

180 napnál hosszab ideje álláskereső

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	9	0
2020	9	0
2021	9	1
2022	7	0
2023	5	0
2024	7	0
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindkét szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka és a családi élet összeegyeztetése. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

Az idegenforgalomban, vendéglátásban, kereskedelemben nagyon jelentős a nők foglalkoztatása. Szezonális elhelyezkedési problémák jellemzik a nők foglalkoztatását és ezáltal a munkanélküliség is a téli időszakban jellemző. A kisgyerekes anyák részére azonban problémát jelent, hogy az idegenforgalmi szezonban megnyíló munkalehetőségek munkaidő beosztása nem megfelelő a részükre. Az elhelyezkedésüket segítő atipikus foglalkoztatási formák (részmunkaidő, távmunka) ahogy az országban, úgy Balatonfüreden sem terjedtek el megfelelő mértékben.

A munkaügyi kirendeltségek által szervezett képzési programokba nehéz a bejutás. Az olyan alacsony iskolai végzettségű nők számára, akiknél a gyerek(ek) elhelyezése nem okoz gondot, sok munkahelyet kínálnak a szezonális működésű munkaadók, mind a településen, mind a kistérségen belül. Éves munkahely megtalálása jelent számukra nagy problémát. A megállapított bérek tekintetében hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Összességében elmondható, hogy a munkanélküliség aránya a nők körében magasabb, ez összetársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni. A településünkön élő nők aktívan közreműködnek a közalapítvány munkájában, és hatékonyan segítik az egyházak tevékenységét.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban
Településünknek nem áll rendelkezésre erre vonatkozó adat.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségeiről adat nem áll rendelkezésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Általános jelenség Magyarországon, így vélhetően a Balatonfüred Járás területén is, hogy férfiak és nők között ugyanazon munka tekintetében a férfiak javára bérkülönbség áll fenn. Ez is az ún. üveg plafon jelenség része. Másrészt a munkahelyek, munkáltatók részéről tapasztalható, hogy sok esetben a családalapítás előtt álló, vagy kisgyermekes anyákat hátrányban részesítik, illetve nem is alkalmazzák őket. Mindemellett a hivatalnak nincs tudomása arról, hogy bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna a foglalkoztatás területén. Ilyen esetben az előforduló jogsértések ügyében a hatóságok elérhetősége megtalálható a hivatalban.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lehetséges okai közül a leggyakrabban a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei merülnek fel. E problémának az enyhítésére a munkaidő kedvezmény alkalmazása válhat gyakorlattá, melynek alkalmazása azonban – elsősorban a munkáltatók számára – nehézségekkel jár.

E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját. Ugyanakkor a kisgyermekesek pozitív diszkriminációja a szabadságolásakor súrlódásokat okoz, és ezzel nehezíti is e csoport foglalkoztatását.

Dörgicsén nem működik bölcsőde, mely a 3 éven aluli gyermek részére nyújthatna megfelelő ellátást, felügyeletet és gondozást. Balatonfüred város által működtetett bölcsőde nemcsak Balatonfüredről, hanem a környék összes településéről, így Dörgicséről is várja a bölcsődés korú gyermekeket, ezáltal a térség valamennyi női munkavállalója részére lehetőséget teremt a munkaerő-piacra való visszatérésre. A településen családi napközi otthon sem található.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A településen a védőnői szolgáltatás összevont keretek között működik, ezt a feladatot a járás településein egy fő látja el.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnő szakmai munkájában jelenik meg.

Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

A védőnők a következő szolgáltatásokat nyújtják:

- családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás
- anyaságra való felkészítés keretében évente 2 alkalommal előadássorozatot szerveznek
- elsősegélynyújtó tanfolyam szervezése szülőknek a Gyermekmentő Alapítvány részvételével, Balatonfüredi Szociális Alapszolgálati Központtal közösen szervezett tanfolyam
- anyatejes táplálással kapcsolatos tanácsadás, tájékoztatás
- családlátogatások
- segítségnyújtás a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudat-formálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem stb. biztosítása.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására településünkön megoldást nem találhatunk. Sajnálatos módon a kistérségnek Veszprém megyében sem az anyaothtoni, sem a családok átmeneti otthoni ellátása nem biztosítható szükség esetén.

Eddig nem volt szükség a településen ilyen elhelyezésre, azonban tényleges krízishelyzetben más járás segítségét kellene igénybe venni.

Szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatására van lehetőség a Családsegítő Szolgálatnál. A gondozás során a szakember segíti az anyát abban, hogy születendő gyermekét fogadni tudja, adományok szervezésével, és a csecsemő ellátásához szükséges felszerelések előteremtésével.

Ha a szülő valamilyen egészségügyi, szociális, lakhatási probléma miatt átmenetileg nem tudja megoldani gyermeke családban történő elhelyezését, kérheti az átmeneti gondozást, a BSZAK közreműködésével családok átmeneti otthonában kerül elhelyezésre. Krízishelyzetben a jelzőrendszer tagjaihoz lehet fordulni, ezek a Gyámhivatal, Gyermekvédelmi Szolgálat, a Balatonfüredi Rendőrkapitányság körzeti megbízottja, háziorvos, védőnő.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Dörgicsén a nők helyi közéletben való alulreprezentáltsága jellemző. Ezt a helyzetet olyan nőktől (nem csak) nőknek szóló programokkal tervezzük megváltoztatni, melyekben szakmailag és közéleti szinten elismert hölgyeket hívunk meg beszélgetésekre és hagyományos kézműves programokra a nőiség erősítésének jegyében ("Nők, habzó májusi rózsák" esemény).

A településen működő vállalkozásoknál, mely a mezőgazdaság területét jelentik elsősorban a női foglalkoztatottság már nem annyira jellemző.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket fokozottan érintő társadalmi problémák Dörgicsén nem jellemzőek, általánosságban megemlíthető esetleg a megoldatlan gyermekfelügyelet, és a GYES-en lévő édesanyák elszigetelődése. A nők helyzetének és esélyének növelése érdekében a nők és férfiak egyenlőtlenségének vizsgálatához a részletesebb adatok és információk szükségesek, melyeknek nyilvántartásáról gondoskodni kellene. A társadalmi egyenlőtlenségeket olyan nőktől (nem csak) nőknek szóló programokkal tervezzük megváltoztatni, melyekben szakmailag és közéleti szinten elismert hölgyeket hívunk meg beszélgetésekre a nőiség erősítésének jegyében.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
----

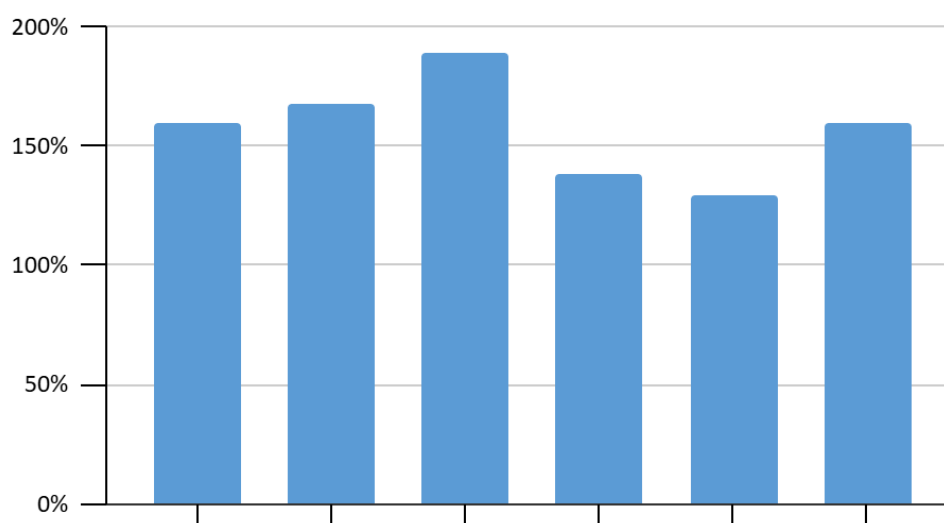
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes anyukák esetében nem megoldott a gyermekek alkalmi felügyelete	Időszakos gyermekfelügyelet bevezetése a településen
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét
Magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
Társadalmi egyenlőtlenség	Nőktől nőknek szóló programok tapasztalatcserék

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	64	40	160,00%
2020	67	40	167,50%
2021	68	36	188,89%
2022	69	50	138,00%
2023	70	54	129,63%
2024	72	45	160,00%
Forrás: TelR, KSH-TSTAR			

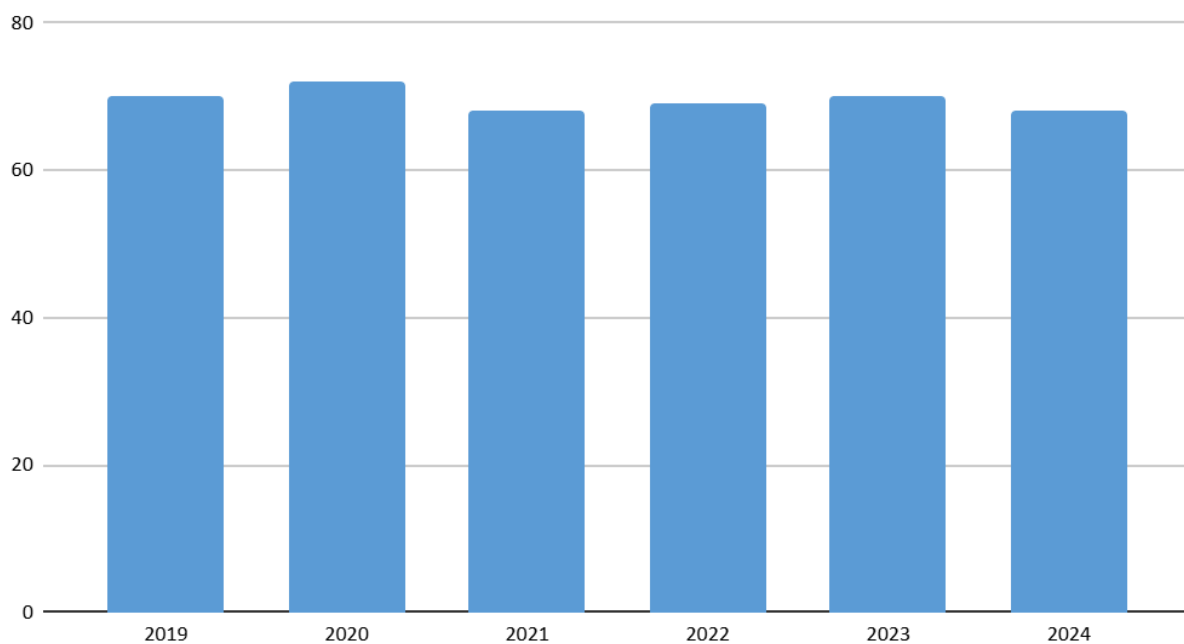
Öregedési index (%)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	31	39	70
2020	30	42	72
2021	27	41	68
2022	26	43	69
2023	28	42	70
2024	28	40	68
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

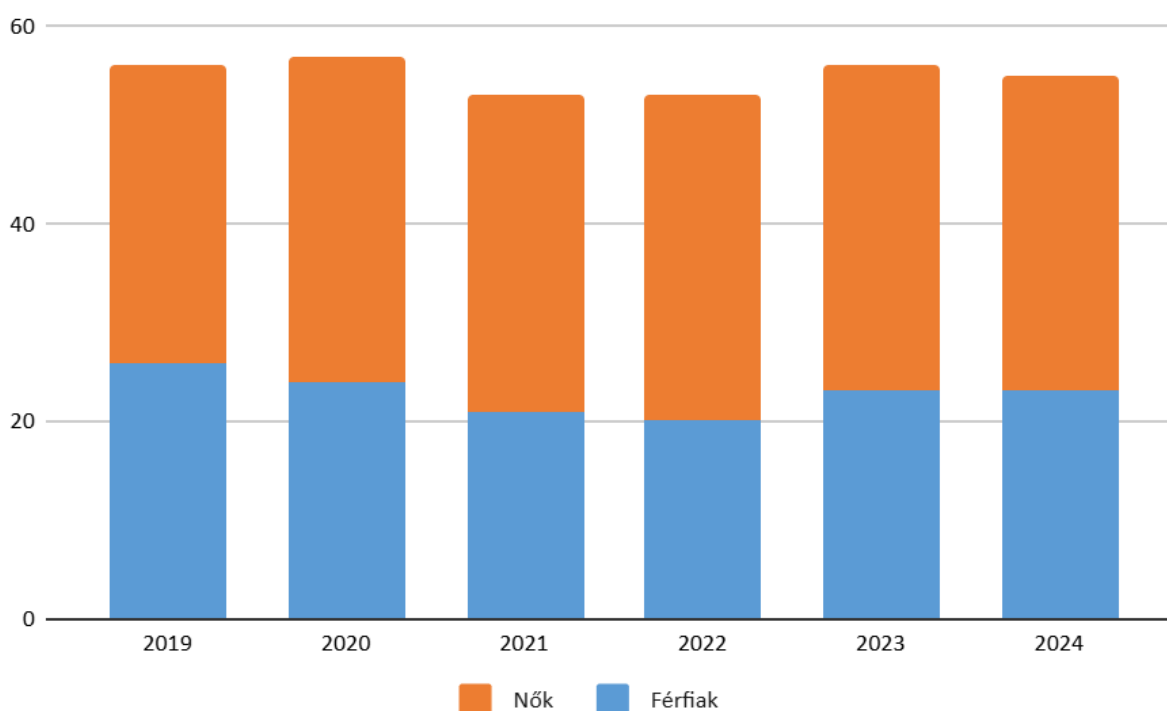
Nyugdíjasok száma

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	0	0	26	30	0	2	0
2020	0	0	24	33	0	2	0
2021	0	0	21	32	0	2	0
2022	0	0	20	33	1	3	0
2023	0	0	23	33	0	2	0
2024	0	0	23	32	0	2	0
Forrás:							
TelR,							
KSH							
Tstar							

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

A táblázat összes nyugdíjasra vonatkozó oszlopa nem tölthető ki teljesen korrekt módon, mivel a nyugdíjkorhatár évenként változik. Vannak kerkedvezményes nyugdíjasok, előnyugdíjasok, akik az adatbázisokban nem jelennek meg. Az elmúlt években a nyugdíjrendszert többször átalakították, mely leginkább a nyugdíjkorhatár emelésével járt, de számos ellátási formát is megváltoztattak, felülvizsgáltak kormányzati szinten, mely az emberek anyagi helyzetét némely esetben jelentősen érintette.

A I-II-III. csoportú rokkantsági nyugdíj megszűnt, a rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek közül több ember felülvizsgálatát elvégezte a szakértői bizottság, mely alapján a Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság döntött arról, hogy a felülvizsgálat után ezek a személyek rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülnek. A rehabilitációs járadékban részesülőket az új rendelkezések értelmében, a közeljövőben vissza kell vezetni a munkaerő-piacra. A felülvizsgálattal érintett emberek számáról, a részükre megállapított ellátásról az önkormányzat információval nem rendelkezik.

Azon személyek részére, akik nyugellátásra vagy nyugdíjszerű ellátásra nem szereztek jogosultságot és egyéb forrásból sem rendelkeznek jövedelemmel megélhetésük biztosítására a 62. életévüket, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyeket - ha a jogszabályi feltételeknek is megfelelnek - időskorúak járadékában részesítik. Ezen támogatásra való jogosultságát 2013. január 1-jét követően a járási hivatal állapítja meg.

Dörgicse állandó lakossági mutatói erősen öregedő tendenciát mutatnak (160%).

A nyugdíjszerű ellátások adatai alapján megállapítható, hogy a vizsgált 2019–2024 közötti időszakban az ellátások közül elsősorban az öregségi nyugdíj jelenik meg a településen. Az öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma 2019 és 2022 között enyhén csökkent, majd 2023–2024-ben ismét emelkedett és stabilizálódott 23 fő körül. A nők száma minden évben magasabb volt a férfiakénál, és viszonylag stabilan alakult.

Az özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők száma alacsony: férfiak esetében a legtöbb évben nem volt ilyen ellátott, csak 2022-ben jelent meg 1 fő, míg a nők száma 2–3 fő között mozgott. Életkoron alapuló ellátásban és időskorúak járadékában a vizsgált időszakban nem részesült senki. Összességében elmondható, hogy a nyugdíjszerű ellátások közül az öregségi nyugdíj dominál, és az ellátásban részesülők között a nők aránya magasabb.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen	9	9	9	7	5	7
41-45 év (TS 042)	Fő	2	0	1	1	1	0
	%	22,22%	0,00%	11,11%	14,29%	20,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	2	1	1	0	0
	%	11,11%	22,22%	11,11%	14,29%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	1	0	1	1	1
	%	11,11%	11,11%	0,00%	14,29%	20,00%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	1	1	0	0
	%	0,00%	0,00%	11,11%	14,29%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	2	1	0	1	2
	%	22,22%	22,22%	11,11%	0,00%	20,00%	28,57%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezze az idős korosztály (jellemzően az 55 év feletiek) foglalkoztatottsági mutatóit és a kapott mutatókból hosszabb távú megoldási javaslatok legyenek kidolgozhatók. Összességében megállapítható, hogy bár az álláskeresők száma alacsony, az idősebb korosztályok munkaerőpiaci helyzete kedvezőtlenebb, ami a foglalkoztatás terén fennálló potenciális hátrányos helyzetre utal.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen; Az adatgyűjtés célja azoknak a pályázati programoknak vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseknek az összegyűjtése volt, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvének érvényesítéséért.

Dörgicsén ilyesfajta kezdeményezés az elmúlt években – forráshiány miatt – nem volt. Az egyértelműen kijelenthető, hogy a foglalkoztatási rátákat tekintve a legtöbb nyugdíjkorhatárt elérő

munkavállaló él a nyugdíjazás lehetőségével, a munkáltatói oldal pedig helyükbe fiatal foglalkoztatottakat tesz elsősorban az alacsonyabb bérezés, másodsorban a nagyobb terhelhetőségben reménykedve.

Az idősek aktív tagjai Dörgicse településnek, sokan életük idős éveire választják lakóhelyként az üdülőjüket. A településen szervezett programokban nemcsak résztvevőként, hanem tevékeny segítőként is jelen vannak, de pontos nyilvántartással erről az önkormányzat nem rendelkezik.

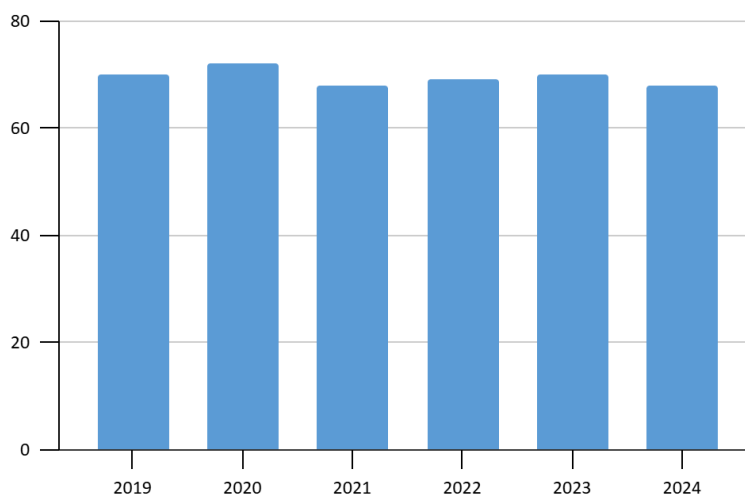
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés, legjelentősebb az 50 felettiek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, különösen nők esetében. A kor alapú megkülönböztetés, az új állások betöltésénél és a létszámleépítésnél is gyakori.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

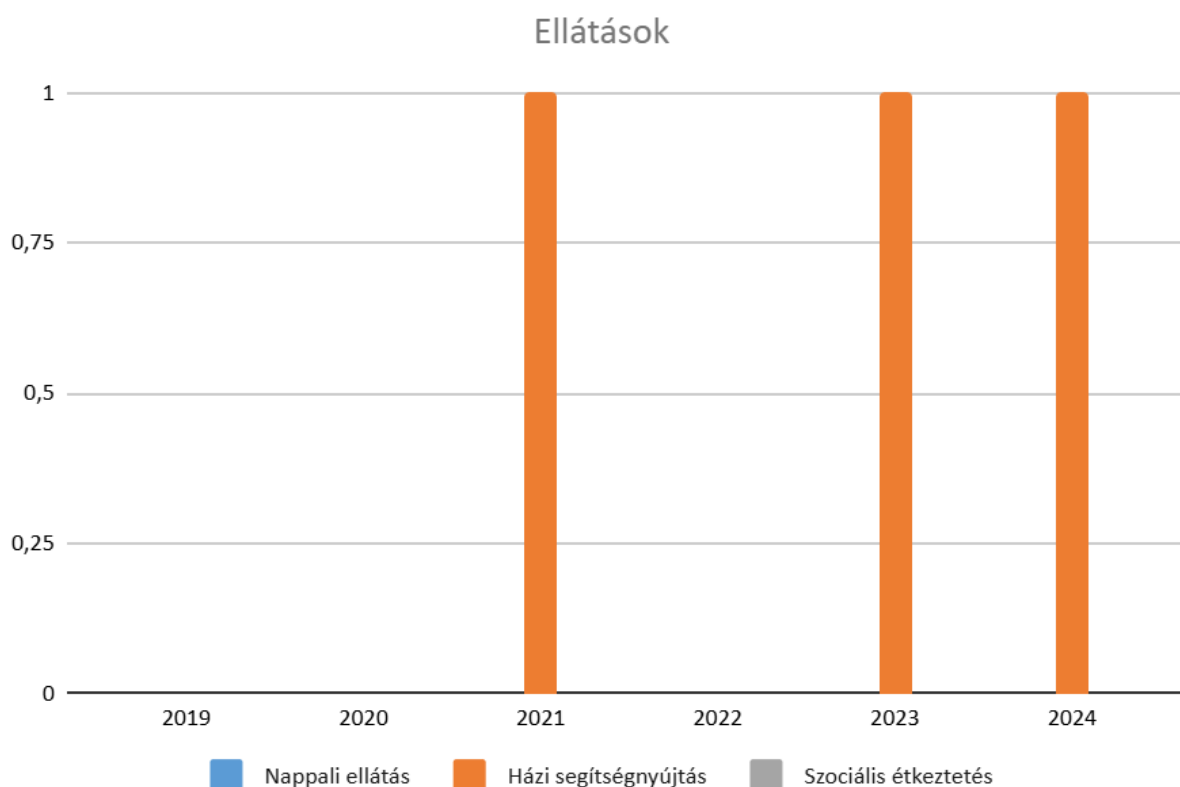
6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	31	39	70
2020	30	42	72
2021	27	41	68
2022	26	43	69
2023	28	42	70
2024	28	40	68
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Nyugdíjasok száma (fő)

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	64	0	0	0
2020	67	0	0	0
2021	68	0	1	0
2022	69	0	0	0
2023	70	0	1	0
2024	72	0	1	0
Forrás:				
TelR,				
KSH				
Tstar				

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A településen nappali ellátást nyújtó intézmény nem működik, tehát erre az ellátásra nincs lehetőség. Az önkormányzat nem rendelkezik információval arról, hogy lenne olyan személy, aki időskorúak járadékában részesülne. Az időskorúak járadékára való jogosultság elbírálása a járási hivatalok hatáskörébe tartozik 2013. január 1-jétől.

Házi segítségnyújtás keretében történik a gondoskodás azokról a személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Ezt a tevékenységet Balatonfüredi Szociális Alapközpont látja el.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Dörgicse község Önkormányzata és a Dörgicseért Közalapítvány minden évben megrendezi az Idősök napját, ahol meghívott zenei fellépők mellett a pécselyi óvoda gyermekei műsorral kedveskednek az idősöknek, és köszöntik a legidősebb lakókat. Emellett a nyugdíjas státuszt elért állandó lakosok egyszeri szociális pénzbeni juttatásban részesülnek.

Az év során megrendezésre kerülő események mellett, nagy hangsúlyt kapnak a kézműves, szakköri foglalkozások, mint a horgolás, nemezelés, vesszőfonás, melybe az idősebb lakosok is becsatlakozhatnak, átadva tudásukat a fiatalabb generációnak.

b) idősök informatikai jártassága;

Erre vonatkozóan nincs adatunk. A településen működő könyvtárban van lehetőség az informatikai jártasság megszerzésére a rendelkezésre álló informatikai eszközök és a nyílt internet-hálózat használata révén.

c) a generációk közötti programok.

A Nemzeti Művelődési Intézet által indított szakköri programok segítenek abban, hogy a generációk közötti határokat elsimítsuk, mindeközben hasznos tudáshoz és új hobbikhoz segítjük hozzá a különböző korcsoportokat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az érintettek zöme tájékozott a szociális szolgáltatások igénybevétele tekintetében. A településen aktív nyugdíjas élet folyik, munkájukra mindig lehet számítani a településen megrendezésre kerülő rendezvények lebonyolításában, vendéglátásban, az önkormányzat igyekszik olyan programokat szervezni, amelynek keretében a településen élő különböző generációk közös szórakozási, kikapcsolódási lehetőséget találnak, erősítve ezáltal a generációk közötti párbeszédet.

A nyugdíjasok körében a helyi sportélet jelenleg korlátokba ütközik, de a faluház felújítása esetén megfelelő helyszínt tudunk biztosítani az idős korosztály tornájához, pilates-hez, jógához.

A 2023. óta megrendezésre kerülő színházi és zenei előadásokat, vendégelőadók előadásait és templomi koncerteket is nagy számban és szívesen látogatják időseink.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya, ami elmagányosodáshoz, elszigeteltséghez vezethet.	Az aktivitást, közösségi összetartást népszerűsítő programok, szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése, nyugdíjas klub szervezése.
Nemzedékek közötti kapcsolati problémák. Időskorral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Generációs programok szervezése.
Korlátozott mozgásuk miatt nehezen jutnak sportolási lehetőségekhez, programokhoz	Rendszeres sportolási lehetőség biztosítása, ehhez a faluház korszerűsítése szükséges, illetve buszos kirándulások szervezésével könnyebben kimozdulhatnak időseink

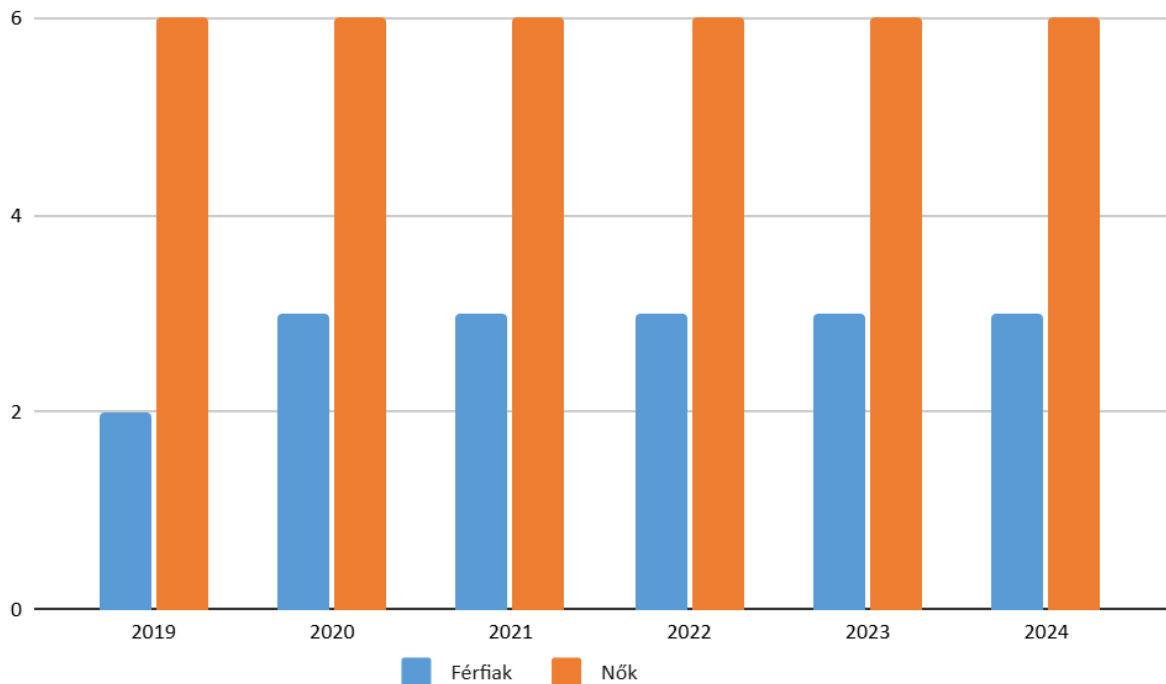
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	2	6	8
2020	3	6	9
2021	3	6	9

2022	3	6	9
2023	3	6	9
2024	3	6	9
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Megváltozott munkaképességű személyek járó ellátásaiban
részesülők száma nemenként

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás; munkavállalást segítő lehetőségek;

A Veszprém Megyei Kormányhivatal Foglalkoztatási Osztályával történő foglalkoztatási lehetőségek kiaknázása. Dörgicse községben a foglalkoztatottak száma korlátozott, fogyatékkal élőknek nincsenek munkahelyek.

- b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az Önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

- c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Önálló életvitelt támogató szolgáltatások, intézmények a településen nincsenek. Balatonfüredi Kistérség 20 önkormányzata többcélú kistérségi társulási szerződést kötött 2004. június 25-én, a társulás tagja Dörgicse Község Önkormányzata is. A társulási szerződés az elmúlt években 10 alkalommal került módosításra, részben törvényi kötelezettségből, részben a tevékenységi kör változásából eredt. A társult önkormányzatok a Megállapodást közös akarattal módosították, így 2013. január 1. napjától új néven működik tovább: **Balatonfüredi Többcélú Társulás**.

A Társuláshoz tartozó települések száma 22.

A Társulás által ellátott közszolgáltatások a következők:

1. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 39. §-ában meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás 12 önkormányzat területén 2. A szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény

- a 63. §-ában meghatározott házi segítségnyújtás 20 településen
- a 64.§-ában meghatározott családsegítés 20 településen
- a 65.§-ában meghatározott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 20 településen
- a 65/F. §-ában meghatározott időskorúak nappali ellátása 18 önkormányzat területén
- valamint fogyatékosok nappali ellátása 19 önkormányzat területén

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Erre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Háziorvosi rendelés elérhető heti két alkalommal a településen. A további orvosi vizsgálatok a Balatonfüredi Orvosi Rendelőben, Szívkórházban vagy a megyeszékhelyen, Veszprémben elérhetőek.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzati hivatal, valamint a településen található közösségi helyiségek (orvosi rendelő, kultúrház, teleház, galéria, sportszoba, vendégház) akadálymentesítettsége anyagi források hiánya miatt idáig csak részben valósult meg. A hatályos jogszabályoknak megfelelően azonban új beruházás vagy felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

Az orvosi rendelő épülete előtt akadálymentes parkoló található. Az épület főbejárata rámpa segítségével is megközelíthető, az ajtók akadálymentes használata biztosított.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesíttség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A településen működő munkahelyek akadálymentesíttségéről nincs információ, az önkormányzat hivatali épülete és az orvosi rendelő – mely a munkahelyek egy részét biztosítja a településen – részben akadálymentes.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Az új beruházások, a járdák, utcák felújítása már akadálymentesített környezet kialakításával történik. A meglévő járdák nagyrészt nem akadálymentesek. A

településen tervezett és a közeljövőben megvalósuló beruházások kivitelezésénél figyelembe vesszük és megtartjuk az akadálymentesítés követelményrendszerét és előírásait.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nincsenek ilyen jellegű helyi szolgáltatások.

- g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen nincsenek ilyen jellegű juttatások, szolgáltatások.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen általában nincsenek ilyen jellegű programok. Időnként az Önkormányzat testületi ülésén megrendezésre kerül az ún. „Maunika só”, amely a Jerry Springer-i hagyományokhoz hűen a trash reality kedvelőnek elégíti ki a lakosság egy csekély szeletének összeesküvés elméletekkel kapcsolatos igényeit.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzat a fő utca több mint 400 méteres szakaszán járda kiépítését tűzte ki célul, melynek munkálatai 2025-ben megkezdődtek, és egy szakasz már elkészült. Egy hosszabb, egybefüggő járda megkönnyítheti a fogyatékossgal élők faluban történő gyalogos közlekedését, rendezvényekre való eljutását, társadalmi részvételét is.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
Információhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága	Különböző információs adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatfigyelés
Közlekedési nehézségek a településen	Járda kiépítése a fő utca mentén

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A település szinte zsákfalunak tekinthető. Kizárólag Balatonfüred felé rendelkezik tömegközlekedéssel. Sem az 5 km-re található	Tömegközlekedés fejlesztése, busz útvonal meghosszabbítása a Balaton felé egész évben.

Balaton vagy Nagyvázsony és az azon keresztül elérhető települések (pl. Tapolca) felé nincs tömegközlekedés.	
A faluban nem található semmilyen oktatási intézmény vagy napközi óvoda, ami a gyerekek és a családok közösségének rovására megy.	Napköziotthonos óvoda kialakítása az önkormányzat támogatásával.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A helyi önkormányzatnak, a kulturális és oktatási intézményeknek, a községben működő kis- és nagy vállalkozóknak, az egyházak képviselőinek, a falu lakosságának közös érdeke és felelőssége, hogy Dörgicse a jövőben is még inkább élhető településsé váljon.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A településen jelen van az evangélikus és a katolikus egyház, helyi civil szervezetként a Dörgicsei Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Dörgicseért Közalapítvány, a Virágzó Dörgicse civil társaság, valamint a Dörgicsei és Leshegyi Környezetvédelmi Egyesület. Ezek a szervezetek a közös célok, kulturális, sport, környezetvédelmi és fejlesztési célok megvalósításához mozgósíthatók és szívesen veszik ki részüket a munkából a közösségi célok megvalósítása érdekében, legyen az falunap, nemzeti ünnep, sportesemény, társadalmi munka stb.

A polgármester, a képviselők, a civil szervezetek és a lakosság kapcsolata sikeresnek értékelhető, de természetesen a jót mindig lehet még jobbra tenni. Ez sokszor nem feltétlenül akarát, hanem szabadidő kérdése. A településen élő emberek sokat dolgoznak, a lakók közül sokan ingáznak, így a munkaidő mellett az utazás sok időt vesz el, és az otthonok rendben tartása sok energiát igényel.

Az önkormányzat a költségvetésében támogatja a Dörgicseért Közalapítványt, amely a község eseményeit és a helyi termelői piac szervezését vállalja. A Közalapítvány szoros együttműködésben dolgozik a Virágzó Dörgicse civil társasággal és a helyi ökoklubbal.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A település tekintetében a területi társulással kapcsolatos információkat a helyi esélyegyenlőségi program bevezető része, a 2.1. pontban és a 7.1. pontban kifejtettek részletesen szabályozzák és elemzik.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nemzetiségi, kisebbségi csoportok nem élnek, ezért nemzetiségi önkormányzat sincs, továbbá más nemzetiségi önszerveződések sem alakultak ki.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi civil szervezetek kapcsolata a célcsoportokkal jónak mondható. A civil szervezetek hatékonyan részt vesznek a település életében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szervezetek részt vesznek a település életében és különböző adományokkal, támogatásokkal segítik a falu eseményeit (pl. Farsangi felajánlások).

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába bevontuk az érintett önkormányzati intézményeket, (Szociális Alapszolgáltatási Központ, Városi Rendelőintézet), a célcsoportokkal foglalkozó civil szervezeteket (S.O.S. Együtt Egymásért Alapítvány és a Mozgássérültek Balatonfüredi Egyesülete). Információs adatokat kértünk a Járási Hivatal Munkaügyi Központjától és a Járási Hivatal Népegészségügyi Intézetétől. A helyzetelemző rész összeállításakor az egyes szakterületek beszámolóit is figyelembe vettük. A helyzetelemzés értékelése és az intézkedési terv elkészítése érdekében HEP fórumot nem tartottunk, azonban a háziorvos, védőnő és a BSZAK dörgicsei gondozónőjével az esetleges problémákról az egyeztetés megtörtént. A település honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, ezáltal biztosítva a teljes körű nyilvánosságot.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Dörgicse Község Önkormányzatának Képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalja és fogadja el a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF a települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A munkakeresők és a munkaadók összekapcsolásával kiküszöbölhetőek lehetnek ezek a problémák.	Állásbörze, tájékoztatás, információk elérhetővé tétele a munkanélkülieknek adható támogatásokról
Gyermekek	Késő estig felügyelet nélküli gyermekek előfordulása a településen	Polgárőrszolgálat fokozott ellenőrzése
	Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködési különbségek megjelenése az óvodában, iskolában	Adományozások, ruhabörzék szervezése
	A gyerekek közössége széttöredezett, mivel a településen nem található oktatási intézmény	Gyerekeknek szóló programok szervezése óvodástól iskoláskorig a közösségépítés érdekében
Idősek	A falu idősei mozgáskorlátozottságuk miatt nehezen jutnak el olyan helyekre, eseményekre, amikre egyébként kíváncsiak.	Közös utazások szervezésével távolabbi helyszínekre is eljuthatnak és jobb közösségi életet élhetnek.
	Magas az egyedül élők aránya, ami elmagányosodáshoz, kiszolgáltatottsághoz vezet.	Az aktivitást, közösségi összetartást népszerűsítő programok, szolgáltatások szervezése, képzések igény szerinti bővítése, nyugdíjas klub szervezése.
	Nemzedékek közötti kapcsolati problémák. Időskorral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Generációkat összekötő programok szervezése.
Nők	Célunk, hogy felhívjuk a figyelmet olyan szociális problémákra, melyek a nőket érintik, és hogy visszafordítsuk a nők szerepének háttérbe szorulását.	Női beszélgető estek szervezése

Fogyatékkal élők	Újabb járdák kialakítására lenne szükség, a településszerkezet kialakulásából adódóan egyes településrészeken járdák kialakítására nincs lehetőség, a meglévő járdák akadálymentesítettsége még nem mindenhol megoldott.	Út- és járdafelújítás, karbantartás
	Önkormányzati tulajdonú épületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindenhol akadálymentesítettek.	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, karbantartása, akadálymentesítése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A faluban nem található semmilyen oktatási intézmény vagy napközi óvoda, ami a gyerekek és a családok közösségének rovására megy.	Napköziotthonos óvoda kialakítása az önkormányzat támogatásával.
	A település szinte zsákfalunak tekinthető. Kizárólag Balatonfüred felé rendelkezik tömegközlekedéssel. Sem az 5 km-re található Balaton vagy Nagyvázsony és az azon keresztül elérhető települések (pl. Tapolca) felé nincs tömegközlekedés.	Tömegközlekedés fejlesztése, busz útvonal meghosszabbítása a Balaton felé egész évben.

Jövőképünk:

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők próbáljanak önellátásra törekedni és munkához való hozzáféréseinek esélyei javuljanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek életkörülményeinek javítását, egészséges testi, lelki, értelmi, érzelmi fejlődésének elősegítését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek segítésére és ellátásukra, számítunk tudásukra, segítjük őket abban, hogy méltósággal, szeretetben élhessenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód elvét, esélyeinek javítását a munka világába történő szerepvállalásukban.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők mindennapi élethez szükséges feltételek biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartási hatóereje	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Tömegközlekedés és fejlesztése	A település színterének fejlesztése. Kizárólag Balatonfüred felé rendelkezik tömegközlekedéssel. Sem az 5 km-re található Balaton vagy Nagyvázsöny és az azon keresztül elérhető települések (pl. Tapolca) felé	Lehetővé kell tenni a többirányú tömegközlekedési kapcsolatokat elérését, mind a lakosság, mind a településen átmenetileg tartózkodók (nyaralók, turisták), illetve a településre látogatni szándékozók számára. R:Lehetőségek a felmérésre, a		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Szolgáltatáshoz szükséges eszközök beszerzése, tárgyi és anyagi feltételek megteremtése. Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Folyamatos monitoring. Szoros kapcsolattartás a szolgáltatóval, érintett Önkormányzatokkal.	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	Korszerű technikai eszközpark, helyi és környező turizmus fellendülése.	Helyi és érintett települési önkormányzatok, turisztikai vállalkozások, pályázati forrás	5 év	nem releváns

		nincs tömegközlekedés.	szükséges feltételek megfogalmazás a. K: Alapszintű (köz)szolgáltatás beindítása. H: A (köz)szolgáltatás bővítése, igény szerinti fejlesztés.									
3	Út- és járdafelújítás, karbantartás	Újabb járdák kialakítására lenne szükség, a településszerkezet kialakulásából adódóan egyes településrészekben járdák kialakítására nincs lehetőség, a meglévő járdák akadálymentesítettége még nem mindenhol megoldott	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés-lakhatás és energiaszegénység- környezettudatoság, környezetvédelem	A települési önkormányzat célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben, a település úthálózatát felújítja, új járdákat alakít ki. R: pályázati lehetőségek feltárása K: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H: utak, járdák állapotának javítása, illetve új járdák kialakítása. Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező	2008.12.31.	visszajelzések, közúti balesetek számának csökkenése	Önerő, pályázati forrás.	5 év	nem releváns	

						ellenőrzés, karbantartás.						
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Állásbörze	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken. A munkakeresők és a munkaadók összekapcsolásával kiküszöbölhetőek lehetnek ezek a problémák.	Elhelyezkedés segítése a tartós munkanélküliségben lévők számára.		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Állásbörze nap meghirdetése a faluházban, munkaadók és munkakeresők meghívása, helyszín, technika biztosítása.	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	résztevők, elhelyezkedések száma	humán erőforrás, eszközök, asztalok, székek, technika, projektor, vászon	5 év	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyerekek ruházkodási lehetőségeinek szélesítése	Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködési különbségek megjelenése az óvodában, iskolában, emiatt a gyerekek diszkrimináció áldozataivá válhatnak	Adományozások, ruhabörzék szervezése		Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	A családok lehetőségeinek felmérése, ruhabörzék, csereberek napok szervezése, adománygyűjtések összekötése nagyobb, települési programokkal	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	megkülönböztetés csökkenése	önkéntesek, adományozók bevonása	5 év	nem releváns

2	Gyermekek (alkalmi/rendszeres) felügyelete	Dörgicsén nem működik olyan intézmény (bölcsőde, óvoda, családi napközi) mely a kisgyermekes szülők számára nyújthatna megfelelő ellátást, felügyeletet és gondozást. A remélt népességnövekedés miatt erre nagyobb igény várható	Elérhetővé kell tenni a kisgyermekes szülők számára a gyermekük megfelelő alkalmi vagy rendszeres ellátását, felügyeletét. R: Igények és lehetőségek felmérése, megfogalmazása, a szükséges feltételek meghatározása. K: A felmérések alapján leginkább igényelt szolgáltatás beindítása. H: Az elérhető szolgáltatások bővítése, igények szerinti fejlesztése		„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia 2007-2032	Szolgáltatásokhoz szükséges tárgyi és anyagi feltételek megteremtése. Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Folyamatos monitoring. Szoros kapcsolattartás a lakossággal, a környező települések Önkormányzataival	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	Rentábilisan fenntartható szolgáltatások. Lakossági elégedettségi mutatók. Gyermekvállalási kedv növekedése, újonnan betelepülő lakosok számának növekedése	Helyi és érintett települési önkormányzatok, lakosság, pályázati forrás	5 év	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Női beszélgető estek szervezése	Célunk, hogy felhívjuk a figyelmet olyan szociális problémákra, melyek a nőket érintik, és hogy visszafordítsuk	Célunk az érzékenyítés, hogy felhívjuk a figyelmet olyan szociális problémákra, melyek a nőket érintik, illetve a		Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	A beszélgető estekre olyan ismert női alkotókat, közszereplőket hívunk meg, akik felhívhatják a figyelmet a nők	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	résztevők száma, visszajelzések követése	humán erőforrás, pályázatok, hangtechnika	5 év	nem releváns

		a nők szerepének háttérbe szorulását.	tapasztalatcsere, tudásátadás, együttérzés elérése.			igényeire, esélyegyenlőségére.						
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Egészséges életmód népszerűsítése	Magyarországon a lakosság egészségértése alacsony, ami különösen az idős korosztályban okoz problémát. Ennek orvoslása érdekében olyan sportolási lehetőségeket invitálunk, melyek a faluházban megvalósíthatóak.	Célunk, hogy olyan szakembereket kérjünk fel a programon való részvételre, akik hatékonyan, a gyermekeket, fiatalokat és időseket egyaránt érintő problémákban teljes körű felvilágosítást adnak.		Idősügyi Nemzeti Stratégia 2023-2024	R: Kérdőíves felmérés a célcsoport körében, hogy tudjuk mely területek iránt a legnagyobb az érdeklődés. Ennek ismeretében felkeressük a témában érintett szakembereket, és felkérjük őket arra, hogy a programban vegyenek részt. K: Előadások és programok szervezése. H: Elégedettségi felmérés, a programok rendszeressé tétele	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	résztevők száma, házi orvos, résztvevők visszajelzése	Pályázati lehetőségek, támogatók felkutatása, önkormányzat támogatása	5 év	nem releváns
2	Buszos kirándulások időseknek	A falu idősei mozgáskorlátozottságuk miatt nehezen jutnak el olyan helyekre, eseményekre, amikre egyébként kíváncsiak.	Közös utazások szervezésével távolabbi helyszínekre is eljuthatnak és jobb minőségű közösségi életet élhetnek.		Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Buszos kirándulás megszervezése pl. közös ebéd, majd előadás megtekintése a budapesti Operettszínházban, vagy kiállítás megtekintése,	Dörgicse polgármestere	2028.12.31.	résztevők száma, visszajelzések értékelése	humán erőforrás, pályázati forrás, falubusz	5 év	szomszédos települések idősei is csatlakozhatnak

		Közös utazások szervezésével távolabbi helyszínekre is eljuthatnak és jobb közösségi életet élhetnek.				utazás vissza Dörgicsére.						
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Önkormányzati tulajdonú épületek felújítása, karbantartása, akadálymentesítése	Önkormányzati tulajdonú épületek korszerűtlenek, elavultak, nem mindenhol akadálymentesítettek.	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű épületek. Akadálymentesítés révén a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzájutásának lehetővé tétele.		Országos Fogyatékosügyi Program 2015-2025	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő épületek között vannak korszerűtlenek, nem akadálymentesítettek, ezért nem szolgálják sem az alkalmazottak sem a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégzi az épületek felújítását, akadálymentesítését.	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező	2028.12.31.	akadálymentesített épületek, járdák száma	Önerő, pályázati forrás	5 év	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hozhat létre.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

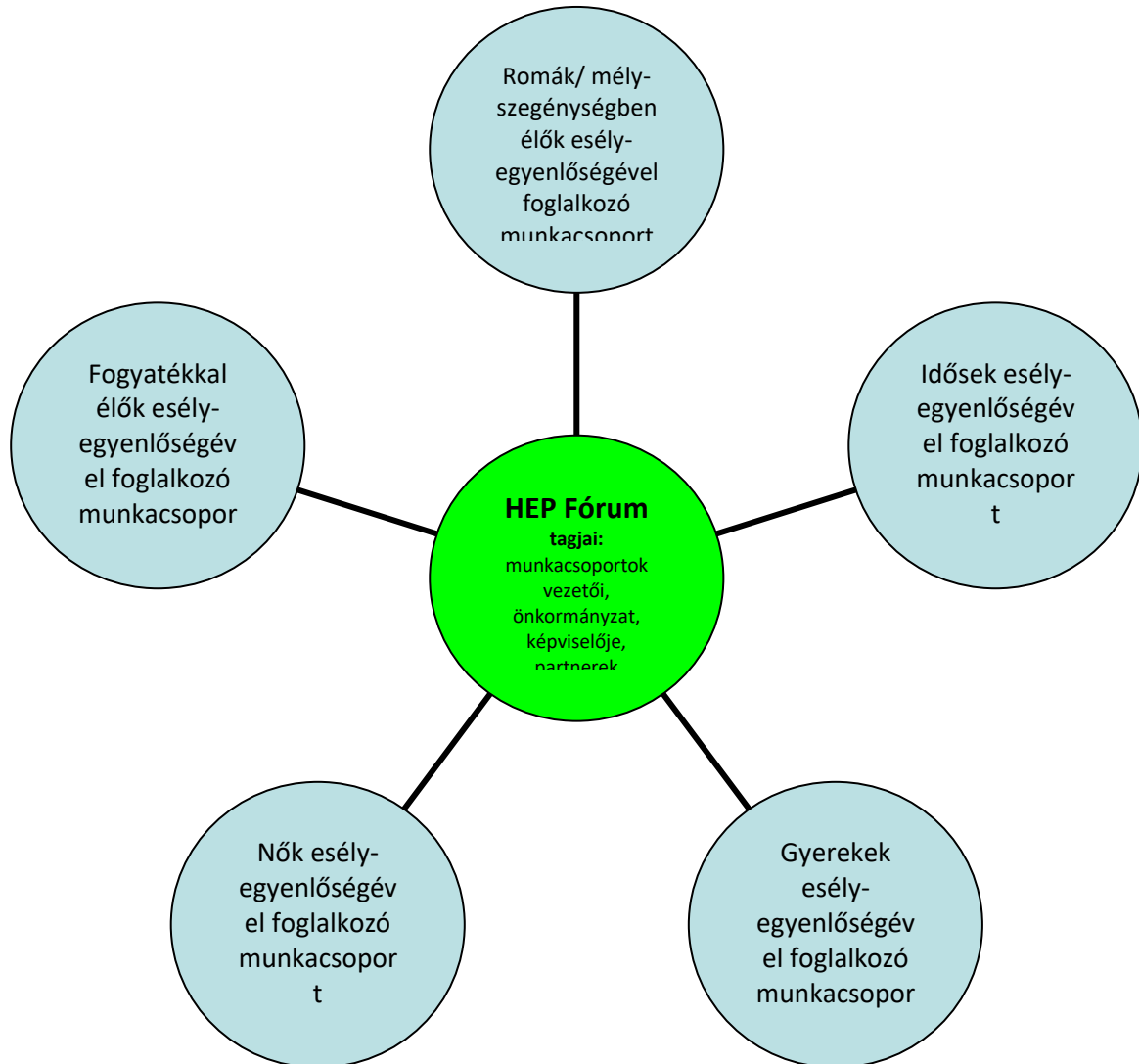
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, a HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A

munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitathatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Dörgicse község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Dörgicse község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dörgicse, 2026. ....

Pflanzner Sándor József
polgármester
Dörgicse Község Önkormányzata

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA